

OSONA: UN MAPA POLÍTIC QUE ES FA I ES DESFÀ ENMIG DE LA CRISI I DEL PROCÉS SOBIRANISTA. DE 2003 A 2015

ENRIC CASTELLNOU

Doctor en Ciències Polítiques i de l'Administració

enric.castellnou@hotmail.com

*Osona: The formation and disappearance of a political map in the midst
of the economic crisis and sovereignty process*

En les eleccions locals de 2003 va aflorar a Osona un nou mapa polític integrat pels partits de la Transició, candidatures independents i formacions noves. Mapa que es consolidava el 2007 i el 2011. A partir del 2011 aquell mapa es va veure sacsejat per factors locals, personals, pel canvi a la Generalitat i a Madrid, i sempre en el marc d'una llarga crisi econòmica i d'un renovador procés pel «dret a decidir» i cap a la possible independència. Factors que han incidit en la configuració d'un mapa nou a partir dels comicis municipals de 2015

Paraules clau: Ajuntaments, Osona, eleccions, mapa polític, crisi econòmica, «dret a decidir», independència.

In the 2003 local elections a new political map in Osona blossomed made up of the parties of the Transition, independent candidatures and new formations, a map that was consolidated in 2007 and 2011. From 2011 that map was shaken by local and personal factors, by changes in the Generalitat and in Madrid, and always in the setting of a long economic crisis and a renovating process of the «right to decide» and towards possible independence. These factors had a bearing on the shaping of a new map as of the 2015 local elections.

Keywords: Councils, Osona, elections, political map, economic crisis, «right to decide», Independence.

Data de recepció: 22/10/15. Data d'acceptació: 28/11/15.

Fa tretze anys apareixia una primera anàlisi general de la dinàmica política a Osona a partir de la Transició que abastava diversos àmbits, des de la participació i/o l'abstenció en la configuració dels governs municipals passant per l'articulació del sistema de partits osonencs, la competència interpartidista, la presència de la dona, el paper dels independents, i contenia una relació exhaustiva dels seus protagonistes municipi a municipi, per candidatures i anys. Un document que ha estat utilitzat a bastament per politòlegs, sociòlegs, periodistes, historiadors i polítics en general.¹

Els tretze anys transcorreguts des de llavors en la vida política d'Osona, que s'ha vist modificada per transformacions pròpies i afectada per causes derivades

1. Reniu; González & Castellnou (2002).

dels canvis en els àmbits nacional i estatal, aconsellen completar aquell estudi. El present treball vol ser-ne un intent a partir d'una anàlisi dels processos electorals municipals de 2003, 2007, 2011 i 2015, que visualitzen l'evolució d'un mapa de partits diferent al dels 25 anys anteriors.²

1. L'abstenció

Osona sempre ha estat una comarca amb una participació electoral alta, superior a la mitjana catalana, està entre les primeres comarques en aquest sentit.³ Naturalment, els índexs de participació/abstenció no són uniformes, sinó que varien en funció de la contesa electoral i del municipi. En els comicis municipals de 2003, 2007, 2011 i 2015 l'abstenció més gran es va donar a la zona de la plana de Vic, que va sostenir una seqüència decreixent de la participació: 68,81 %, 63,26 %, 61,98 % i 58,94 %. Per contra, el Lluçanès ha esdevingut la zona més participativa: 78,38 %, 73,51 %, 75,25 % i 73,29 %, mentre que el Bisaura, amb 77,01 %, 73,94 %, 70,62 % i 68,15 %, i el Cabrerès-Guilleries-Montseny, amb 77,32 %, 73,06 %, 69,93 % i 71,41 %, se situen en un entremig, malgrat els seus valors alts i seguint també una tendència de major abstenció. Per descomptat, el gruix de vots es troba a la Plana, on hi ha els municipis de més pes demogràfic, poblacions urbanes on l'abstenció fa més forat tradicionalment i que són les que acaben marcant el percentatge de participació electoral a Osona.⁴

Existeix una extensa literatura política sobre les causes de l'abstenció electoral, començant pel fenomen de l'abstenció diferencial o els nivells de votació diferenciats segons el tipus de comicis. Trobem raons genèriques dels abstencionistes: tècniques (p. ex. errors en el cens), forçoses (v. g. malaltia) i voluntàries (votants políticament conscients d'abstenir-se, de forma habitual o temporal, estratègica o tàctica). Per contra, en els comicis locals es dona en alguns municipis una participació molt alta, superior a la d'altres eleccions, que reflecteix la dinàmica d'una viva competitivitat entre les formacions contendents, que solen ser dues. Vegeu el quadre núm. 1.

2. Seqüència de processos electorals entre 1999 i avui (tardor de 2015): eleccions al Parlament de Catalunya: 1999, 2003, 2006, 2010, 2012 i 2015; eleccions al Congrés dels Diputats espanyol: 2000, 2004, 2008 i 2011; eleccions al Parlament Europeu: 1999, 2004, 2009 i 2014; referèndum sobre la Constitució europea, el 2005, i referèndum sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, el 2006. Als efectes del present treball, i amb l'objectiu d'agilitzar-ne la lectura, seran utilitzades de manera habitual, si bé no sempre, les sigles PSC (per PSC-PM i per PSC-PSOE), ERC (per ERC-AM i ERC-RCat) i ICV (per ICV-EUA, per ICV-EUA-EPM i per ICV-EUA: l'Esquerra Plural).

3. Les de menor abstenció van ser les eleccions a Corts constituents (el 1977) i el referèndum de 1978. Tanmateix, en el referèndum de 1986 i en els primers comicis europeus se situà per sota de la mitjana.

4. Com es detalla a Reniu; González & Castellnou (2002) als municipis osonencs del Lluçanès s'hi afegeix Collsuspina, avui al Moianès; les localitats que integren la zona del Cabrerès-Guilleries-Montseny són el Brull, Espinelves, l'Esquirol, Rupit i Pruit, Sant Sadurní d'Osormort, Seva, Tavertet, Viladrau i Vilanova de Sau; la resta constitueix la plana de Vic, a part dels cinc municipis del Bisaura.

Quadre núm. 1. Participació i competitivitat en les eleccions locals de 2003, 2007, 2011 i 2015.

	màxima participació	mínima participació
2003	Tavèrnoles 91 % - 2 llistes El Brull 91,2 % - 2 llistes Malla 92 % - 2 llistes Alpens 92,2 % - 2 llistes	Sora 52,1 % - 1 llista Sobremunt 55,7 % - 2 llistes Santa Maria de Besora 59 % - 1 llista
2007	El Brull 90,6% - 2 llistes Sant Agustí de Lluçanès 93,1% - 3 llistes Malla 94,2% - 2 llistes	Orís 53,2 % - 1 llista Manlleu 58 % - 6 llistes Torelló 58,8 - 6 llistes Lluçà 59,6 % - 1 llista
2011	Osormort 92,3 % - 5 llistes Malla 94,9 % - 2 llistes	Torelló 53,1 % - 6 llistes Sora 57 % - 3 llistes Taradell 57 % - 5 llistes Tavertet 57 % - 3 llistes Roda de Ter 57,4 % - 6 llistes Manlleu 57,8 % - 7 llistes El Brull 58,3 % - 1 llista Rupit i Pruit 59,1 % - 1 llista Balenyà 59,6 % - 5 llistes
2015	Sant Martí d'Albars 93,5% - 3 llistes Sant Agustí de Lluçanès 88,7% - 3 llistes Oristà 87,8% - 2 llistes	Sora 52% - 2 llistes Manlleu 53,4% - 8 llistes Perafita 54,2% - 2 llistes Torelló 54,7% - 7 llistes Tona 56,5% - 4 llistes Vic 56,7% - 12 llistes Olost 57,1% - 1 llista Roda de Ter 57,3% - 6 llistes Taradell 59,3% - 3 llistes

Elaboració pròpia. Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions Institucionals.

Del quadre citat es desprenen algunes consideracions: a) en qualsevol cas la participació mínima no baixa del 52 %, índex que es troba per sobre dels valors més baixos d'eleccions locals anteriors quan s'havia arribat en alguns casos (Sant Martí d'Albars l'any 1979 i Collsuspina el 1983) a tan sols un 36 %; b) l'alta abstenció sol ser el resultat de la falta de competitivitat (perquè tan sols hi concorre una candidatura) o la conseqüència d'una pugna partidista dispersa entre diverses formacions que esmorteïxen la competitivitat o d'una desmotivació freqüent entre l'electorat urbà; c) quan en municipis de poca demografia coincideixen una baixa participació i més d'una candidatura sol ser per l'existència d'una o diverses llistes fantasma (integrades per candidats forans) que acaben per no tenir cap vot (diverses llistes del PP a cada elecció); d) un cas anàleg, però de signe contrari, fou el de Sant Agustí de Lluçanès el 2007: dues llistes fantasma van motivar una alta taxa de participació dels veïns en contra; e) un índex elevat, per sobre

del 90 %, normalment és el resultat de la forta competitivitat entre tan sols dues candidatures que bipolaritzen la contesa electoral al màxim (Sant Martí d'Albars i Sant Agustí de Lluçanès el 2015);⁵ f) tanmateix, les cinc candidatures a Osormort el 2011 constitueixen una excepció remarcable, en especial per tractar-se d'una població amb un cens inferior als 100 electors, tot i la presència d'algunes llistes fantasma.⁶

2. Els independents a Osona: una mica de tot

El paper de les candidatures d'independents a Osona ja ha estat en bona part estudiat quant a la seva gènesi, motivacions i evolució, si més no fins a les eleccions municipals de 1999.⁷ Van acomplir un paper destacat i dispers en l'articulació de l'espai electoral local osonenc on de vegades van capgirar resultats previsibles segons els comicis precedents d'àmbit superior. La majoria de llistes independents no solen resistir el pas del temps, amb notòries excepcions.⁸

Van abundar l'any 1979 i disminuïren de manera progressiva a mesura que es normalitzava la pràctica democràtica i que les forces parlamentàries ampliaven la seva implantació territorial i creixien les llistes dels partits més arrelats, en especial CiU i, en menor grau, ERC i també el PSC, en part sobre la base d'aquelles formacions independents. Tanmateix, a partir de 1983 va aparèixer un tipus de candidatures d'àmbit comarcal lligades formalment entre elles, dotades d'un programa comú, d'unes mateixes sigles, integrades per afiliats de partits d'esqueres o propers a aquestes formacions, i que sota denominacions diferents en cada contesa electoral (Osona'83, PMO, IPMO) van subsistir fins al 1999, quan el PSC, que les havia promogudes i aglutinades, se'n va desentendre, com ja ho havia fet abans ERC.⁹ El seu objectiu polític raïa a disputar a CiU l'espai municipal comarcal. Al mateix temps s'havia produït un altre fenomen, el d'agrupació de llistes d'independents molt heterogènies, no tant per motius ideològics ni per afinitat de partit, sinó amb l'objectiu d'obtenir representació al Consell Comarcal (EIO el 1995, o IO el 1999).

Les formacions independents agrupades ideològicament sota les mateixes sigles van donar lloc a la distinció entre el que se'n va dir 'independents de partit', aixoplugats o propers a determinades formacions polítiques (les esmentades Osona'83, PMO i IPMO, però també AMD, OM i el Grup Unitat), i els 'independents purs' o 'autèntics', és a dir sense connotacions ideològiques, si més no aparents, entre els quals les llistes associades per ser presents al Consell Comarcal —agrupacions 'instrumentals' (v. g. EIO)— i les d'estricta 'actuació local'. També es poden distingir en 'comarcals' i 'supracomarcals', que de fet són marques blanques

5. La tercera candidatura era una de les llistes fantasma del PP.
6. L'any 2013, a causa de la renúncia del tercer candidat de CiU a cobrir la vacant de l'únic regidor d'Espinelves Viu, va acabar entrant un representant del PSC que no és del poble.
7. Vegeu Reniu; González & Castellnou (2002), i també Reniu (1997).
8. Per exemple, Independents per Cantonigròs, Independents per Sant Martí de Centelles o Tona Futur.
9. En el moment d'anunciar la seva dissolució, el març de 1999, alguns dels membres d'IPMO reconeixien a *El 9 Nou* que el que ells anomenaven «el projecte Maragall» era «l'hereu de la seva filosofia».

de partits (AM = ERC, PM = PSC, EPM = ICV), excepte aquelles amb lligams simplement nominals (FIC).

La desaparició d'IPMO i de l'EIO l'any 1999 va deixar els independents amb només 14 candidatures, la xifra més baixa. Tanmateix, les 15 llistes de 2003, a cavall entre la tendència a la baixa i l'inici de la revifalla, van obtenir un èxit inesperat: 13 d'elles, associades, van decantar la balança al govern comarcal, que estrenà coalició postelectoral integrada per ERC a la presidència, junt amb l'efectiva direcció per part del partit socialista, més el representant d'ICV i els dos consellers independents.

L'any 2007 els independents pujaren a la xifra de 16 candidatures, 12 d'associades per tenir representació al Consell Comarcal, però la seva influència va desaparèixer. La presidència de la institució comarcal va passar a mans socialistes amb un pacte de coalició amb CiU. A les municipals de 2011 les llistes d'independents van créixer fins a 18 —12 de les quals associades— i obtingueren un tercer conseller comarcal, però tampoc no van veure recompensat l'increment de vots i regidors a causa d'una nova coalició postelectoral entre CiU, ERC i el PSC, amb president de CiU; mentre que el 2015 les 15 llistes associades foren incorporades en una amplíssima coalició de govern amb el mateix president. Vegeu els quadres núm. 2 i 4.

Quadre núm. 2. Candidatures presentades per anys des de 1979 a 1999 i de 2003 a 2015.

Partit	1979	1983	1987	1991	1995	1999	2003	2007	2011	2015
CiU	27	29	45	45	47	48	49	44	49	43
ERC-AM	3	1	11	17	30	20	29	34	35	43[+1]
PSC-PM	6	2	-	6	9	16	22	32(25)	31	12
PSUC/ICV-EPM	1	1	-	2	3	8	7	9	7	5
UCD/CDS	6	-	2	1	-	-	-	-	-	-
AP/PP	-	3	2	-	3	11	14	11	16	16
PTC/UC	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NE	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
PI	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
AMD	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
O'83	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-
PMO/IPMO	-	-	13	18	14	-	-	-	-	-
OM	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-

Partit	1979	1983	1987	1991	1995	1999	2003	2007	2011	2015
EIO	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-
Grup Unitat	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
IO	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-
CUP	-	-	-	-	-	-	1	3	4	5
PxC	-	-	-	-	-	-	2	9	8	5
PLVI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
PDxC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1{retirada}
Som Cat.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
PRC/SI	-	-	-	-	-	-	-	1	8	3
Via Vic	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
FIC*	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Indep. 1	-	-	-	-	-	-	13**	12**	12**	15**
Indep. 2	56	35	20	21	3	4	2	4	6	4
Totals	104	92	93	113	132	118	140	159	176	155[+1]

Elaboració pròpia. Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions Institucionals.
* Les sigles FIC corresponen a la Federació d'Independents de Catalunya (constituïda bàsicament a les Terres de l'Ebre i al Camp de Tarragona). ** Aquestes xifres assenyalen les candidatures d'independents (Indep. 1) en coalició per ser presents al Consell Comarcal d'Osona.
El parèntesi (25) indica les candidatures del PSC-PM reconegudes pel partit des d'Osona: les altres 7 van ser llistes fantasma elaborades des de Barcelona. El claudàtor [] correspon a la llista única de Collsuspina.

3. La lenta forja d'un mapa nou a Osona

3.1. 2003, any inicial

Osona i singularment algunes de les poblacions de la Plana ofereixen en ocasió del 27-S un mapa polític conformat des de les eleccions municipals de 2003 sobre canvis en els partits tradicionals, un mínim rol del PP i C's, formacions noves (algunes en davallada) i una revifada dels independents. El marc el formaven inicialment el que se'n va dir el postpujolisme i la formació dels Tripartits a la Generalitat; després, el procés per l'Estatut d'Autonomia de 2006 que ens duu fins a la sentència del TC del 2010, i, tot seguit, el 'pacte fiscal', el 'dret a decidir' i les mobilitzacions populars independentistes, juntament amb la crisi econòmica i les seves conseqüències a tots nivells: des de les xifres d'atur i l'escanyament del crèdit fins als moviments del 15-M i de la PAH. Dins d'aquest marc es van enfortir alguns dels partits nous i van aparèixer formacions de base social no estructurades com a partit, al costat de les sotragades internes sofertes per algunes de les forces

polítiques, tradicionals i noves, un inesperat i accelerat aprofundiment del postpujolisme (a partir del juliol de 2014) i les dinàmiques al voltant del 9-N i del 27-S.

Fins al 1999 el sistema de partits contendents a Osona en les eleccions locals estava integrat per formacions que responien als partits parlamentaris nascuts en la Transició, més algunes de les seves escissions (normalment temporals), més alguns d'aquests partits mitjançant llistes blanques (primer en forma de coalicions i després separadament), més les candidatures d'independents (associades o no).

Pel que fa al nombre de candidatures de cada partit i dels independents, l'evolució havia estat contraposada: des d'una xifra inicial de llistes independents superior a la de tots els partits plegats (el 1979), s'havia passat vint anys després (1999) a una presència dominant de CiU seguida d'ERC i del PSC, els dos últims partits sumant a les pròpies sigles les respectives marques blanques, i a una disminució clara de les formacions independents. S'havia imposat la lògica del sistema de partits de la Transició.

Tanmateix, des del 2003, i com es pot observar en el quadre núm. 2, es començà a modificar la situació. Per una banda, els protagonistes dels darrers vint anys aparentaven consolidar-se, però per l'altra van emergir formacions noves i les llistes d'independents aguantaren a l'alça. CiU presentà candidatura en 49 municipis, una més que en anys anteriors, però els resultats en vots i en regidors van ser inferiors; el PSC i ERC ampliaren les seves llistes (22 i 29 respectivament), en alguns casos amb llistes fantasma, i van millorar en vots i en regidors, igual que les candidatures d'independents (15); tot plegat, una mostra de la fase postpujolista i tripartita de la política catalana.¹⁰ També el PP aparentment va créixer la seva presència (molt fantasma: 14), sense gens d'èxit electoral, i ICV es mantenia amb 7. Simultàniament emergien partits nous com PxC i la CUP.

La CUP¹¹ va presentar una candidatura a Vic que no va obtenir representació al consistori. PxC¹² aconseguí els primers regidors, i a Osona penetrà als ajuntaments de Manlleu i Vic, amb un representant en cada consistori. A Manlleu sobrepassà el PP, tot i que aquesta formació política també hi va obtenir un escó, l'únic fins ara; i a Vic desplaçà el PP, que quedà fora, i va superar ICV i la CUP. En les dues localitats PxC va aplegar vots de procedència transversal i a Manlleu es va beneficiar de la desfeta de CiU.

10. CiU va guanyar a Catalunya en regidors, però no en vots, com era habitual.
11. Tot i tenir un historial d'ençà de 1979, la primera presència electoral notable de la CUP (Candidatura d'Unitat Popular) va tenir lloc als comicis de 1999, i a Osona en les eleccions de 2003 amb una candidatura a Vic. El 2007 amplià el nombre de llistes a Centelles, Montesquiu i Vic, i aconseguí els primers regidors a Osona. La llista de Calldetenes Poble en Marxa (propera a la CUP) sumà amb els independents al Consell Comarcal. L'any 2011 va mantenir les candidatures de Montesquiu i Vic i es presentà a Calldetenes i a Seva. Vegeu De Jòdar & Fernández (2012).
12. Plataforma per Catalunya (PxC) va ser fundada a Vic l'any 2001. El 2003, a Osona, presentà llistes a les poblacions de Manlleu i Vic; el 2007 amplià les candidatures osonenques: Vic, Manlleu, Roda de Ter, Balenyà, Gurb, Osormort, Sant Quirze de Besora, Taradell i Torelló, i el 2011 les seves llistes electorals a Osona foren a Vic, Manlleu, Torelló, Roda de Ter, Taradell, Balenyà, Sant Quirze de Besora i Santa Eugènia de Berga. L'any 2014 va patir una greu crisi que va afectar el seu fundador, Josep Anglada, que fou destituït de la presidència i que posteriorment va formar un nou partit.

Per tant, aquell any 2003 va començar a ser modificat el mapa polític a Osona, si bé encara lleugerament i sense efectes al Consell Comarcal. A Manlleu, la presència de PxC amplià la fragmentació de les forces polítiques locals, ara n'hi havia fins a sis; a Vic, simplement ocupà el lloc del PP sense alterar el nombre de partits presents al consistori, cinc. La CUP no va assolir el 5 % necessari per entrar-hi.

Els votants, que havien passat del 64,4 % al 70,1 %, situaren CiU en primer lloc un cop més, però amb una tendència descendent i trobant-se superada per la suma del futur Tripartit (PSC, ERC i ICV), de tal manera que va perdre vots, regidors i la majoria absoluta al Consell Comarcal: després d'un mal procés negociador va haver de deixar el govern a mans d'ERC/PSC, que amb més habilitat van saber atraure el grup d'independents associats (13 llistes) i s'hi afegí ICV. Aquest canvi de govern va ser tot un símptoma i un presagi del que passaria a les eleccions al Parlament de finals d'aquell mateix any.

Ni a Manlleu, ni a Vic, ni a Osona, ni a Catalunya els partits polítics tradicionals no es van amoïnar per la modesta repercussió electoral de PxC i la CUP, considerades marginals, més encara després de les eleccions al Parlament d'aquell mateix any 2003 (amb un triomf del Tripartit) i dels comicis europeus del 2004.

3.2. 2004: Èxit inesperat del PSOE

L'any següent la pèssima gestió per part del govern de José M. Aznar dels brutals atemptats terroristes islamistes de l'11-M va capgirar totes les enquestes i va conduir a un inesperat triomf del PSOE. Els atacs terroristes posaren punt final als actes electorals, però no a la campanya, ja que el PSOE i el Tripartit participaren junt amb organitzacions i webs properes a les esquerres en l'organització de diverses accions i s'aprofitaren del que se'n va dir «l'espontaneïtat de les xarxes socials»,¹³ fins i tot el dissabte de reflexió —«dia de reflexió, dia de connexió»—, i van saber utilitzar els errors del govern d'Aznar que poden ser resumits en la famosa frase: «*los españoles merecemos un gobierno que no nos mienta*»,¹⁴ o «*queremos votar sabiendo la verdad*». Aquell dissabte, 13 de març de 2004, van ser convocades les *flash mobs* o minimobilitzacions mitjançant SMS i telèfons mòbils, presumptament des de centres automàtics socialistes i d'IU/ICV.¹⁵ I aquell mateix dissabte el candidat del PP, Mariano Rajoy, comparegué a TVE per amenaçar de denunciar a la Junta Electoral els participants a les concentracions davant les seues del seu partit: «*los ciudadanos protestaban contra el gobierno, y el gobierno contra los ciudadanos*».¹⁶

El vot d'enuig contra el PP i útil al PSOE i al Tripartit provocà altres víctimes col·laterals: IU (−0,6 %), BNG (−0,5 %), CC (−0,2 %) i en especial CiU (−1 % en el conjunt, però −20,78 % a Catalunya, 8 punts menys que el 2000). En canvi, en

13. Vegeu Delclòs (2004). Probablement va constituir el primer gran èxit del *social network* o *social media* a Catalunya i a Espanya; és a dir, d'un nou mitjà de comunicació tan seguit com la ràdio i la TV.

14. Declaracions a la Cadena Ser d'Alfredo Pérez Rubalcaba el dia 13 de març de 2004.

15. Vegeu Olmeda (2005) i Sampedro (2005). Primer SMS: «¿Aznar de rositas? ¿Lo llaman jornada de reflexión y Urdaci trabajando? Hoy 13M sede PP...». Urdaci era el cap d'Informatius de TVE.

16. Vegeu Barreiro (2004).

va treure profit ERC (amb un 1,7 % en el conjunt estatal i un 15,89 % a Catalunya, 10 punts més que el 2000). A Osona els socialistes, malgrat l'increment de vots, cediren la segona plaça a ERC, que se situà a escassa distància de CiU.

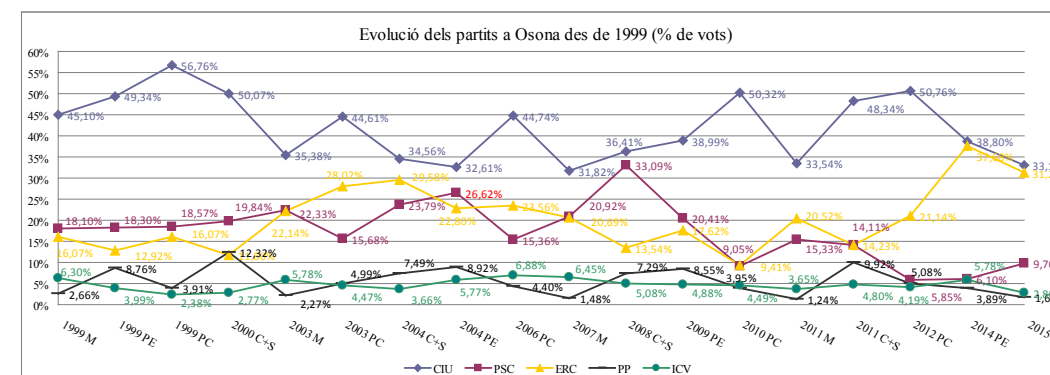
Els atemptats islamistes i la doble manipulació informativa —per part del *gobierno* i contra el *gobierno*—¹⁷ van generar uns canvis d'actitud electoral a darrera hora: més d'1.700.000 abstencionistes es decidiren per votar i més d'un milió d'electors modificaren el seu vot.¹⁸ D'aquí l'elevat percentatge de participació: el 77 % (8 punts més que el 2000). Catalunya recuperà prop de 12 punts; Osona, uns 14; Vic, 15; Manlleu, més d'11, i Torelló, 17.

Els sondejos previs al 14-M havien fet aflorar també la participació de l'exèrcit espanyol a la guerra de l'Iraq com un dels elements electorals desfavorables al PP, igual que els afers del *Prestige* i del *Yakovlev-42* en els quals l'opinió pública ja havia detectat mentides flagrants en el discurs del govern Aznar. Catalunya hi sumà la persistent animadversió del *gobierno* i el Pla Hidrològic Nacional.

A Osona, les eleccions al Congrés del 2004 donaren als socialistes el 23,19 % dels vots, 4,5 punts més que l'any 2000,¹⁹ però cediren el segon lloc a ERC (29,58 %), que se situà a tan sols 5 punts de CiU (34,56 %). A Vic només separaren CiU i ERC 2,36 punts, a Manlleu 3,5 % i a Torelló 3,4 %. Vegeu el gràfic núm. 1.

A finals d'any l'atur s'havia situat a Osona al 6,21 %, equivalent a 4.063 aturats, dels quals 973 eren a Vic, 658 a Manlleu i 443 a Torelló.²⁰

Gràfic núm. 1.



17. Totes les emissores de ràdio i de TV van modificar la programació dels dies 11, 12 i 13 i alguns informatius superaren el 35 % de quota d'audiència. Vegeu Consell de l'Audiovisual de Catalunya. «11-14-M: la construcció televisiva». *Quaderns del CAC* [Barcelona], núm. 19-20 (abril-desembre de 2004).

18. Sondeig postelectoral del CIS, núm. 2559.

19. El millor resultat socialista a Osona havia estat obtingut l'any 1996 amb el 28,45 %. Va ser superat el 2008 per Rodríguez Zapatero amb el 33,09 %.

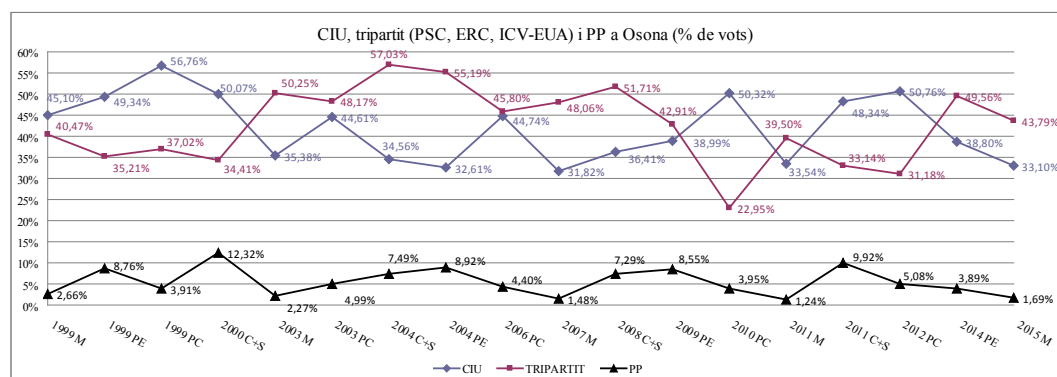
20. Totes les dades del treball sobre l'atur a Osona, Vic, Manlleu i Torelló procedeixen de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, sobre fonts del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

3.3. Continuitat al Parlament Europeu i segon triomf del Tripartit l'any 2006

Tres mesos després, el partit de Rodríguez Zapatero va refermar l'èxit en les eleccions al Parlament Europeu. Ni a Catalunya ni a Osona no va funcionar l'estratègia de CiU mitjançant l'aliança Galeusca. Hi retingué el primer lloc, però amb una pèrdua de més de la meitat dels vots i de 17 punts en relació amb els anteriors comicis europeus de 1999, mentre que els socialistes conservaven els vots i sumaven en percentatge 8 punts més, i ERC, 10. El PP reculà i ICV mantingué els sufragis i incrementà el percentatge. L'escrutini a Vic, Manlleu i Torelló va proporcionar uns resultats semblants: fort increment de vots i de percentatge per al PSC-PSOE i ERC-EdP-V, sosteniment d'ICV-EUA, davallada forta de CiU i davallada continguda del PP. Amb tot, CiU resistia en la primera plaça.

Pel que fa a la participació, sempre en nivells baixos en les eleccions al Parlament Europeu, en aquesta contesa va recular amb gravetat fins a un 39,80 % a Catalunya, un 40,58 % a Osona. Així doncs, malgrat l'abstenció, les formacions del Tripartit continuaven disposant de la confiança de la majoria dels votants, tot i que a Osona no aconseguiren arrabassar el primer lloc a CiU, però en canvi el desplaçaven amb la suma de vots i amb percentatge, de tal manera que el Tripartit sumava a Osona 23 punts més que CiU. Vegeu el gràfic núm. 2.

Gràfic núm. 2.



Tanmateix, l'hostilitat contra Catalunya del Madrid polític, econòmic i financer —per mostra la frase lapidària de «antes alemana que catalana»²¹, el procés del nou Estatut de 2006, amb una postura desconcertant per part d'ERC, la inestabilitat que això va crear en el govern de la Generalitat —el famós *dragon khan*²² i la decapitació política del president Pasqual Maragall a favor de José

21. Frase de Manuel Pizarro, brandant el llibre de la CE de 1978 a la mà, per oposar-se a l'OPA de Gas Natural sobre Endesa l'any 2005.

22. Famosa expressió del conseller Joan Carretero (llavors membre d'ERC) a Catalunya Ràdio el 30 de maig de 2005.

Montilla van afavorir la represa de CiU als comicis al Parlament de Catalunya d'1 de novembre de 2006: el Tripartit va poder mantenir l'hegemonia política a Catalunya, però amb un descens de vots, i a Osona CiU recuperà posicions que li permeteren situar-se a tan sols 1 punt de distància de la suma dels vots d'ERC, el PSC i ICV.

En el conjunt d'Osona, a Vic, Manlleu i Torelló els socialistes restaren de nou allunyats de CiU i cediren el segon lloc a ERC a Osona, a Vic i a Torelló, però no a Manlleu. A Osona la formació republicana va perdre vots en relació al 2003, junt amb unes dècimes el PP, semblantment que a Vic, Manlleu i Torelló. Potser els resultats a la baixa d'ERC a la comarca reflectien el preu que havia de pagar pel primer Tripartit i per la dualitat de lideratge Carod-Puigcercós. Per la seva part, la nova formació política, C's, no arribà ni al 0,5 % en cap població osonenca.

3.4. Les municipals de 2007: sorpreses a Vic i Manlleu

Les eleccions municipals de l'any 2007 es van celebrar en ple govern del segon Tripartit a Catalunya i en ple govern de Rodríguez Zapatero a Madrid. Espanya i Catalunya vivien el boom de la construcció i tant els primers indicis espanyols de la bombolla immobiliària —i altres bombolles, com la de les infraestructures i la de les energies renovables—²³ junt amb els primers senyals clars de crisi econòmica, com els avisos externs relliscaven als governs de Madrid i de Barcelona i a les organitzacions sindicals i empresarials, en part perquè durant els dos primers anys de govern del PSOE disminuï l'atur a Catalunya i a l'Estat espanyol; no a Osona: pel maig havia pujat a Vic fins a 1.373 aturats, a Manlleu fins a 833, a Torelló fins a 503, i a 5.225 en el conjunt comarcal.

A Osona CiU reduí el nombre de candidatures (de 49 a 44), igual que el PP (de 14 a 11), i per contra les van augmentar les formacions del Tripartit (ERC de 29 a 34, el PSC de 22 a 32 i ICV de 7 a 9), com també PxC (de 2 a 9) i la CUP (d'1 a 3). Vegeu el quadre núm. 2.

Els resultats electorals municipals a la comarca confirmaren només parcialment la dinàmica de 2003, i Osona proporcionà algunes variants rellevants: en el conjunt comarcal descendiren CiU, el PSC, ERC i el PP, però no ICV, que pujà lleugerament a causa de l'augment de les llistes presentades amb les seves sigles, i a Vic incrementà mínimament els vots, si bé no a Manlleu, on no arribà al 5 %; ICV es va veure superada per PxC en el conjunt d'Osona i encara més a Vic i a Manlleu; PxC sobrepassà també els independents, la CUP i el PP; i PxC i la CUP van començar l'expansió per la comarca en candidatures, vots i regidors. Vegeu el quadre núm. 3.

23. Molinas (2013).

Quadre núm. 3. Resultats electorals municipals a Osona anys 2003, 2007, 2011 i 2015.

	2003 participació 70,11 %			2007 participació 64,65 %			2011 participació 62,43 %			2015 participació 60,72 %		
	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.
CiU	25.520	36,21	207	21.968	31,82	179	22.370	34,67	197	21.869	33,10	163
PSC-PM	16.109	22,86	73	14.446	20,92	80	10.229	15,85	60	6.408	9,70	34
ERC-AM	15.965	22,65	93	14.284	20,69	116	13.951	21,62	116	20.676	31,29	159
ICV-EPM	4.166	5,91	18	4.455	6,45	21	2.432	3,76	7	1.848	2,80	5
PxC	1.671	2,37	2	4.577	6,63	7	5.615	8,70	13	520	0,79	0
CUP	605	0,85	0	1.259	1,82	3	2.190	3,39	7	4.846	7,33	16
PP	1.638	2,32	1	1.021	1,48	0	830	1,28	0	1.120	1,69	0
Indep.1	4.346	6,16	38	3.914	5,88	44	4.248	6,58	52	4.733	7,16	61
FIC	144	0,20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Indep.2	299	0,42	1	323	0,48	4	716	1,10	8	125	0,18	4
PRC/SI	—	—	—	209	0,31	—	1.937	2,90	5	815	1,23	4
PLVI	—	—	—	—	—	—	—	—	—	836	1,27	1
MES	—	—	—	—	—	—	—	—	—	522	0,79	1

Elaboració pròpia. Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Governació i Relacions Institucionals (les dades de 2015 són encara provisionals) i Consell Comarcal d'Osona.

Observem Vic, Manlleu i Torelló més de prop. A Vic l'abstenció disminuï prop de 4 punts (60,85 %), CiU en caigué 6,50, el doble que la pèrdua socialista (3,21 punts), però per sota dels 8,04 que deixà anar ERC, mentre que el PP amb un 2,73 tornava a quedar fora del consistori i perdia un 50 % dels vots. Sens dubte, el vigorós creixement de PxC que recollí el malestar social causat pels problemes derivats de la immigració, el desprestigi del Tripartit i la maldestra substitució del cap de llista de CiU (dins UDC) li permeteren més que duplicar el resultat de 2003. Analitzats els vots de PxC per districtes electorals, s'observa que el seu creixement fou transversal i interclassista, amb increments a totes les seccions electorals, de tal manera que ocupà la segona plaça en quatre de les cinc seccions electorals vigatanes (el segon lloc de la cinquena secció va ser per a la CUP).²⁴ PxC va restar vots

al PP, al PSC i a CiU, mentre la CUP creixia clarament a costa d'ERC que pagava la seva integració al Tripartit de la Generalitat i li arrabassava 2 regidors, la meitat, si bé romania per sota en nombre de vots. ICV, única formació del Tripartit que va créixer, seguí ocupant el darrer lloc del consistori amb 1 sol regidor. PxC esdevenia el primer partit de l'oposició i el PP i el PRC restaven fora del consistori.

A Manlleu els resultats electorals confirmaren un descens de la participació, que va situar-se al 58 %, i depararen una triple sorpresa: àmplia majoria absoluta d'ERC que enfortia la seva hegemonia local, premiava la bona gestió, castigava el desencert de CiU i es beneficiava de l'absència de la CUP; dramàtica enfonsada de la federació convergent, superior a la de 2003; consolidació de PxC, que doblà el seu regidor, el nombre de vots i se situà per davant de CiU: igual que a Vic, va créixer en totes les seccions electorals i de manera transversal.²⁵ El PSC aguantà en segon lloc, mentre que el PP i ICV van perdre el seu únic representant. Així doncs, al revés que a la capital osonenca, el sistema de partits de Manlleu s'havia simplificat: de sis formacions s'havia passat a quatre. A més, l'hegemonia dels republicans els va permetre governar sense coalició d'esquerres, forma de govern que Manlleu havia experimentat el 1995 (amb alcalde socialista) i el 2003 (amb un de republicà).

A Torelló, el nombre de partits amb escons va ser el mateix que a Manlleu, però amb un detall rellevant: PxC es va quedar a tan sols una dècima d'aconseguir escó i ja va avisar per al futur. I el PSC, que havia perdut la majoria absoluta (de 9 a 7 regidors), va formar coalició postelectoral amb CiU (que havia pujat de 4 a 6 escons); ERC també remuntava (d'1 a 3), mentre ICV es quedava amb un sol representant (de 2 a 1) i la CUP no va presentar-se.

De manera que l'any 2007 es reflectí a Osona, i més en concret a Vic i no tant a Manlleu i per poc a Torelló, un nou sistema de partits, incipient quatre anys abans. A Manlleu la xifra de partits s'havia reduït a quatre i en quedaren fora ICV i el PP, mentre que a Vic s'havia ampliat a sis malgrat que hi restaren exclosos el PP i el PRC. A la capital osonenca va formar-se una coalició postelectoral àmpliament majoritària integrada per CiU (8 regidors), el PSC (4) i ERC (2). Al Consell Comarcal la presència de PxC va comportar la primera modificació del nombre de les forces polítiques presents i l'aliança ERC/PSC fou substituïda per la de PSC/CiU. Vegeu el quadre núm. 4.

24. Reniu & Castellnou (2008).

25. Reniu & Castellnou (2009).

Quadre núm. 4. Resultats al Consell Comarcal d'Osona i als ajuntaments de Vic, Manlleu i Torelló els anys 2003, 2007, 2011 i 2015.

Consell Comarcal	2003			2007			2011			2015		
CiU	15 consellers			13 consellers			13 consellers			13 consellers		
ERC	8 consellers			8 consellers			8 consellers			12 consellers		
PSC	7 consellers			7 consellers			5 consellers			3 consellers		
Independents	2 consellers			2 consellers			3 consellers			3 consellers		
PxC	—			1 conseller			2 consellers			—		
CUP	—			—			1 conseller			2 consellers		
ICV	1 conseller			2 consellers			1 conseller			—		
Vic	2003			2007			2011			2015		
	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.
CiU	6.305	38,3	10	4.899	31,8	8	5.014	33,4	8	5.264	35,4	9
PxC	1.229	7,4	1	2.847	18,5	4	2.993	19,9	5	106	0,7	-
CUP	605	3,6	-	1.176	7,6	2	1.626	10,8	2	2.517	16,9	4
PSC	3.129	19,-	5	2.434	15,8	4	1.318	8,7	2	1.003	6,7	1
ERC	2.964	18,-	4	1.536	10,-	2	1.284	8,5	2	3.088	20,8	5
ICV	1.090	6,6	1	1.131	7,3	1	855	5,7	1	752	5,1	1
PRC/SI	—			209	1,3	-	815	5,4	1	276	1,9	-
PP	794	4,8	-	419	2,7	-	411	2,7	-	470	3,2	-
PLVI	—			—			—			836	5,6	1
VV	—			—			—			274	1,8	-
Som Catalans	—			—			—			56	0,4	-
Manlleu	2003			2007			2011			2015		
	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.
ERC	3.270	37,2	7	3.786	49,4	10	2.552	34,4	9	1.886	27,3	7
CiU	2.037	23,2	4	899	11,7	2	1.643	22,1	5	1.512	21,9	5
PxC	492	5,6	1	1.022	13,3	2	1.112	15,-	3	149	2,6	-

PSC	1.659	18,9	3	1.098	14,3	3	885	11,9	3	869	12,6	3
MES	—			—			—			522	7,6	1
ICV	704	8,-	1	346	4,5	-	475	6,4	1	418	6,-	1
CUP	—			—			—			1.048	15,2	4
PP	445	5,-	1	254	3,3	-	212	2,8	-	303	4,4	-
Independents	—			—			263	3,5	-	—		
Torelló	2003			2007			2011			2015		
	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.	vots	%	reg.
CiU	1.470	22,5	4	1.761	29,6	6	1.741	32,6	6	1.905	34,1	7
PSC	3.030	46,4	9	2.251	37,8	7	1.177	22,-	4	595	10,7	2
ERC	660	10,1	1	848	14,2	3	831	15,5	3	1.085	19,4	3
PxC	—			294	4,9	-	803	15,-	3	195	3,5	-
ICV	801	12,2	2	506	8,5	1	338	6,3	1	225	4,-	-
CUP	—			—			—			895	16,-	3
Independents	422	6,4	1	—			—			599	10,7	2
SI	—			—			213	3,9	-	—		
PP	—			97	1,6	-	—			—		

Elaboració pròpia. Dades del Consell Comarcal d'Osona i de la Generalitat de Catalunya, Departament de Governació i Relacions Institucionals.

3.5. Esclat de la bombolla immobiliària i darrer triomf socialista

Per l'agost d'aquell 2007 esclatà la bombolla immobiliària, els preus dels immobles començaren a desplomar-se i va caure el crèdit bancari que la sostenia. Tanmateix, cap d'aquests elements de primera magnitud no va incrementar l'atur a Catalunya, que es mantingué en paràmetres descendents; no a Osona, on a finals d'any pujà fins a 5.580 aturats, dels quals 1.470 a Vic, 935 a Manlleu i 564 a Torelló. En aquestes circumstàncies el governador del Banc d'Espanya es va permetre assegurar que «el sistema financiero español es el más sólido y saneado del mundo».²⁶

26. Guindal (2011). Emilio Botín, president de Banco Santander, reblava el clau pel setembre: «soy optimista respecto a la economía española a corto y a largo plazo» (Juliana, 2012).

El baròmetre del CIS de gener de 2008 atorgava a Rodríguez Zapatero una intenció directa de vot del 30,9 % a Espanya, i el sondeig del CEO per a Catalunya augurava als socialistes un percentatge encara més elevat, el 37,01 %. Els dos sondejos pronosticaven un èxit ressonant del PSOE, que es produí efectivament el 9 de març amb un 43,9 % a Espanya, un 45,39 % a Catalunya (amb els famosos 25 diputats),²⁷ i un segon lloc a Osona amb el 33,09 %. Els millors resultats assolits pels socialistes i que contradeien el descens insinuat en els comicis de l'any anterior. També millorà la participació, per sobre del 70 % a Catalunya, Osona, Vic, Manlleu i Torelló, i a l'Estat espanyol, amb un 73,85 %.

A continuació dels comicis va pujar el preu del petroli i aviat el nou govern socialista descobrí que res d'«*aterrizaje suave*», que minvava de pressa la fluïdesa del crèdit internacional a Espanya, mentre l'espetec de les immobiliàries havia deixat els bancs endeutats i carregats de béns immobles i les administracions, incloses les locals, patien la sequera de la recaptació impositiva. Segons els baròmetres del CIS i del CEO, passades les eleccions d'aquell 2008 la intenció directa de vot del partit socialista va baixar al voltant del 30 %, s'hi va sostenir amb una dèbil tendència decreixent fins al juliol de 2009 i s'ensorrà als mesos d'octubre (CIS) i desembre (CEO).

A finals d'any l'aixeta del crèdit s'havia tancat del tot²⁸ i l'atur creixia arreu d'Espanya: a Osona afectava 9.129 persones, de les quals 2.538 a Vic, 1.467 a Manlleu i 969 a Torelló. Segons la UGT, durant aquest «període de març de 2008 a març de 2009» va ser «quan a la comarca d'Osona es van destruir més llocs de treball..., els quals procedien en un percentatge del 57 % del sector de la indústria».²⁹

Les eleccions al Parlament Europeu de 2009 ja van indicar l'inici del declivi socialista. A pesar de la distància percentual que els sondejos del CIS (mes d'abril) i en especial els del CEO (mesos de febrer i maig) concedien al PSOE sobre el PP i sobre CiU a Catalunya, els comicis al Parlament Europeu de 7 de juny de 2009 van atorgar la victòria a Espanya al PP sobre el PSOE per tan sols un 3,72 %, enmig d'un increment de l'abstenció (el 55,1 %), però inferior a la de 2004. Un nivell baix de participació, normal en aquesta tipologia de comicis.

En canvi, a Catalunya sí que va triomfar el PSOE, però amb un regust agredolç: va perdre 198.233 vots i 6,85 punts, i junt amb la formació socialista van recular els seus socis del Tripartit, mentre que CiU guanyava 72.707 vots i un 5 % i el PP un 0,21 % tot i la pèrdua de 22.228 vots. La participació va ser la més baixa de l'època Rodríguez Zapatero i dels dos Tripartits, gairebé d'escàndol: només un 36,94 %.

A Osona les tres formacions del govern de la Generalitat van sofrir davallades (6,21 punts els socialistes, 5,18 els republicans i 0,89 els d'ICV) i també el PP (0,37), mentre CiU creixia un 6,38 % en relació amb els anteriors comicis europeus de 2004. Amb tot, el PSC va aguantar el segon lloc a Osona, Vic, Manlleu i Torelló, on reculà igual que ERC i ICV.

27. Foren les eleccions del famós lema «*si tú no vas, ellos vuelven*».

28. Majó (2009).

29. Unió Comarcal d'Osona de la UGT de Catalunya (2011).

A l'estiu, el govern Tripartit de la Generalitat va trompetejar un nou acord de finançament amb el govern de l'Estat espanyol, que va ser rebut a Catalunya amb divisió d'opinions.³⁰ A finals d'aquell 2009 la taxa d'atur s'havia disparat fins a xifres molt preocupants: el 18,83 % a Espanya i el 16,25 % a Catalunya, mentre a Osona creixia fins a 12.201, dels quals 3.535 corresponien a Vic, 1.965 a Manlleu i 1.263 a Torelló.

El 26 de novembre dotze diaris catalans impactaven l'opinió pública mitjançant un insòlit editorial conjunt que denunciava l'escàndol d'un TC, polititzat i deslegitimant, que mantenia sense resolució durant més de quatre anys el recurs del PP contra l'Estatut de Catalunya, ja aprovat en referèndum.³¹ Pel desembre d'aquest 2009 en diversos municipis d'Osona es van celebrar les «Consultes per la independència», no oficials, amb els padrons municipals com a base i amb una elevada concurrència. No van ser organitzades per cap partit polític, sinó per Osona Decideix, si bé comptaren amb el suport de les forces polítiques catalanistes (CiU, ERC, la CUP, ICV, RCat), algun partit va navegar com va poder, o sigui malament (el PSC), algun altre en va passar (PxC) i algun s'hi va oposar (el PP). En total a Catalunya van tenir lloc a 554 municipis entre els anys 2009, 2010 i 2011.³²

3.6. Any 2010, any clau

Els sondejos del 2010 elaborats pel CIS els mesos de gener i abril indicaven una remuntada petita del PSOE, superat encara al gener pel PP en dècimes, però ja no a l'abril. Si el CIS atorgava al PSOE una mitjana del 24 %, el CEO a Catalunya també, i reflectia pel febrer i pel maig una clara recuperació socialista que continuava mantenint a distància tant CiU, a 7 i 8 punts, com el PP, a 14 i 16 punts. Dades sorprenents, ja que les enquestes de mitjans de comunicació privats situaven el PP per davant del PSOE des del gener.

I va arribar el mes de maig, que es troba en l'origen de l'enorme dalta baix electoral socialista. Encara el dia 5 d'aquell mes Rodríguez Zapatero declarava al *Financial Times* que els rumors sobre una possible intervenció d'Espanya eren «*totalmente insanos e intolerables*». El dia 7 el Govern d'Espanya va rebre contundents amenaces de sortida de l'euro, i el 8 el Govern de Rodríguez Zapatero

30. Cinc anys després, els fets han donat la raó als crítics. Vegeu «L'últim engany de Madrid», publicat en línia a nacioidigital.cat el 17 d'agost de 2014.

31. Els dotze diaris van ser *La Vanguardia*, *El Periódico*, *Avui*, *El Punt*, *Diari de Girona*, *Diari de Tarragona*, *Segre* i *La Mañana* (de Lleida), *Regió 7* (de Manresa), *El 9 Nou*, *Diari de Sabadell* i *Diari de Terrassa*. També s'hi van adherir el *Diari del Priorat*, el *Diari Ateneu* i l'Associació Catalana de la Premsa Gratuïta, i diversos mitjans audiovisuals.

32. Entrevista a Alfons López Tena a *El Punt Avui* del 17 d'agost de 2014: «Ningú no podia imaginar-se que constituïa un preludi, en part, de les eleccions de 2010 i de la situació política actual de Catalunya». També entrevista a Anna Arqué a *El Punt Avui* del 22 d'agost de 2014: «van centrar l'autodeterminació i la independència al debat polític». Segons l'edició en paper «Especial Referèndum», del diari digital Osona.com del 13 de desembre de 2009, els 34 municipis osonencs on es podia votar eren: Alpens, el Brull, Calldetenes, Centelles, Collsuspina, Folgueroles, Gurb, les Masies de Roda, les Masies de Voltregà, Malla, Manlleu, Montesquiu, Orís, Prats de Lluçanès, Roda de Ter, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Pere de Torelló, Sant Quirze de Besora, Sant Vicenç de Torelló, Santa Cecília de Voltregà, Santa Eugènia de Berga, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Maria de Besora, Santa Maria de Corcó, Seva, Sora, Taradell, Tavèrnoles, Tona, Torelló, Vic, Vidrà i Viladrau.

havia d'acceptar públicament que el deute exterior d'Espanya, públic i privat, superava el bilió d'euros.

La cimera de ministres d'Economia del dia 9, de dotze hores de durada, fou la dels plors de la ministra Elena Salgado. La seva proposta va merèixer el refús de tothom i, després d'un llarg debat amb constants SMS a la Moncloa, s'adoptà l'acord de deixar el reajustament fiscal en 15.000 milions d'euros per any durant tres exercicis. Finalment, el dia 27 el Congrés aprovà el Pla d'Estabilització presentat pel PSOE: 169 vots a favor i 168 en contra, més l'abstenció de CiU, UPN i CC. Va ser el «Ple de les ambulàncies».³³

Les mesures d'aquell primer ajustament de Rodríguez Zapatero van ser descarnades i d'aplicació immediata,³⁴ però insuficients per encarar la crisi amb èxit. Faltaven altres reformes, entre elles un Pla d'estabilitat i una actitud molt més encertada del Banc d'Espanya tant en relació amb el sistema financer com per la bombolla immobiliària.³⁵

Enmig de l'atordiment del Govern espanyol, aquell maig havia acampat a Madrid i a Barcelona el moviment de protesta conegut per les sigles 15-M, que sorprengué tothom i desorientà els partits de l'esquerra. I pel setembre, el dia 29, les centrals sindicals van organitzar una vaga general, amb un èxit desigual, en protesta contra la llei 35/2010 de reforma laboral.³⁶

Pel que fa a Catalunya, el 28 de juny d'aquell 2010 el TC va fer pública la sentència sobre el recurs del PP contra l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que desvirtuava de manera substancial el text aprovat pel Congrés de Diputats i pel Senat, i votat en referèndum el dia 18 de juny de 2006.³⁷ La sentència, que també agredia amb el seu lèxic ofensiu, contribuï a l'èxit de la gran manifestació de la societat civil catalana a Barcelona del dia 11 de juliol següent, a la qual van adherir-se els partits parlamentaris de CiU, el PSC, ERC i ICV i la majoria dels extraparlamentaris. Va ser el primer gran clam popular pel 'dret a decidir', sota el lema «Som una nació. Nosaltres decidim».

Entretant, l'atur creixia, reflectia el deteriorament de l'economia i superava aquell índex considerat infranquejable, el del 20 %. A Catalunya els aturats ar-

33. Portabella (2012). Per assegurar el nombre de vots, tant el PSOE com el PP obligaren diversos diputats malalts a comparèixer al Congrés en ambulància.

34. Totes les mesures es troben detallades a Ekaizer (2012). Restava pendent el canvi d'edat de la jubilació, de 65 a 67 anys.

35. L'actitud errònia del governador del Banc d'Espanya, Miquel Ángel Fernández Ordóñez (MAFO), durant el període de 2006-2012, especialment en relació amb la bombolla immobiliària, sobre la qual va arribar a prohibir l'acció dels inspectors del mateix banc, ha estat objecte de crítiques creixents. Va ser clarificador el demolidor informe de l'FMI, en especial sobre Bankia (tot un mes d'inspectors seus a Espanya), i igualment les declaracions dels directius de les caixes catalanes a la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors, del Parlament de Catalunya, entre els quals l'expresident i l'exdirector general de Caixa Manlleu, que van lamentar la manca d'una imprescindible bona regulació per part del BdE. Vegeu Diari de Sessions C-208, de 8 d'octubre de 2013.

36. Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball.

37. Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol; Sentència del TC 31/2010.

ribaren al 17,75 %; a Osona, a 11.949, dels quals 3.705 a Vic, 2.013 a Manlleu i 1.169 a Torelló.³⁸

Durant aquell mes de maig Rodríguez Zapatero havia protagonitzat un enorme gir social del seu govern, que va fer estimbar el PSOE en picat i no se'n va recuperar. El CIS i el CEO pronosticaven derrotes del PSOE i del Tripartit. En aquestes circumstàncies José Montilla va prolongar la legislatura fins al màxim legal amb l'esperança que la situació econòmica milloraria i que el temps pal·liaria el mal regust de les mesures de Rodríguez Zapatero, de la vaga general i del record de la sentència del TC contra l'Estatut. Tanmateix, la crisi econòmica i el desfavor de l'opinió pública majoritària a Catalunya en relació amb el govern de la Generalitat van engolir el Tripartit, mentre CiU es beneficiava de l'actitud hostil dels partits de Madrid i treia profit de la seva llarga campanya mobilitzadora a favor de «La Casa Gran del catalanisme».

El 28 de novembre d'aquell 2010 les urnes van ser implacables amb el Tripartit: el PSC va sofrir la pitjor derrota fins llavors, amb tan sols un 18,38 % equivalent a 8 punts menys que el 2006; a Osona obtingué un 9,05 % (6,31 % per sota), i a Vic el 9,41 % (6,27 % menys). El partit socialista i ERC van haver de cedir la segona plaça a SI, beneficiada pel desgast del Tripartit que perjudicà durament els republicans i afavorida pel seguit de Consultes per la independència i singularment per l'èxit de la celebrada a Vic i en altres poblacions osonenques un any abans. D'aquesta manera, la coalició recentment constituïda SI va irrompre, des de la segona posició, en el sistema de partits vigatà i osonenc amb uns índexs del 10,74% i del 9,70 %, respectivament. I al mateix temps va aconseguir representació al Parlament amb 4 diputats i el 3,29 % dels vots.³⁹

3.7. Les municipals de 2011 i el final del Govern del PSOE

Després de la victòria de CiU de novembre de 2010, el clímax polític a Catalunya i a Osona havia canviat. Els sondejos del CIS de gener i abril de 2011 i el del CEO de febrer confirmaven el mal moment socialista i d'ERC, mentre que ICV pujava.

A finals de maig se celebraren les eleccions municipals, en les quals CiU guanyà a Catalunya per primera vegada en nombre de vots i ratificava la victòria habitual en regidors: en vots, la distància amb els socialistes va ser de tan sols 2,07 punts. Per la seva part ERC se situava rere el PP en vots i en percentatge, però no en escons municipals, i ICV a curta distància d'ERC. La victòria municipal de CiU oferia una imatge poderosa de canvi, ja que per primera vegada havia aconseguit l'alcaldia de Barcelona i la presidència de les quatre diputacions catalanes. Per la seva part, el PP guanyava a Badalona i a Castelldefels amb plantejaments anàlegs en part als de PxC.

38. Dades d'Idescat pel que fa a Catalunya i Espanya, i per a Osona, de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona, segons dades extretes del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat.

39. Els resultats a Osona van ser: CiU 36.977 (50,32 %), SI 7.128 (9,70 %), ERC 6.918 (9,41 %), PSC 6.653 (9,05 %), ICV 3.300 (4,49 %), PxC 3.292 (4,48 %), PP 2.901 (3,95 %), RCat 1.774 (2,41 %), C's 661 (0,90 %).

A Osona CiU retornà a les 49 llistes, ERC a 35, PSC i ICV en disminuir 1 i 2 respectivament, PxC també en va perdre 1, i les incrementaren el PP, en 16, la CUP, en 4, i SI, que passà d'1 a 8. Al costat del triomf esperat de CiU, ERC recuperà la segona plaça, el PSC va perdre punts, PxC en guanyà, ICV en disminuï, la CUP s'enfilà més, SI confirmà la seva presència comarcal i el PP es quedà sense regidor a Manlleu, per sota dels independents Suport per Manlleu. Vegeu el quadre núm. 3.

L'any 2011 consolidà el mapa polític osonenc de 2007. A Manlleu, el nombre de partits presents al consistori va créixer amb el retorn d'ICV (1 regidor), mentre les altres formacions també modificaren resultats i regidors: ERC va preservar el primer lloc però sense la majoria absoluta (9 regidors) i va perdre 15 punts, CiU s'enfilà al segon lloc (amb 5 regidors) després de doblar vots i percentatge, PxC tornà a incrementar vots, percentatge i regidors (n'aconseguí 3) i se situà a la tercera plaça, mentre que el PSC perdia un 2,5 % de punts però retenia el nombre de regidors de 2007 (3).

El govern municipal va ser format mitjançant una coalició postelectoral insuficient entre el primer partit (ERC) i el darrer (ICV): insuficient perquè no sumava els vots necessaris per a la majoria absoluta; i, tanmateix, suficient per haver governat des de l'estabilitat.

A Vic el ball de posicions entre els partits va ser considerable i s'hi enfortí la creixent fragmentació. De les tres formacions que l'any 2007 havien integrat la coalició postelectoral de govern, tan sols CiU va resistir (sumà 115 vots més, el 33,4 %) i conservà els 8 regidors, mentre que els socialistes s'ensorraven gairebé fins a la meitat, amb tan sols 2 regidors i a la quarta posició, just davant d'ERC (a una mínima distància de 0,23 %) també amb 2 regidors. Per contra, PxC, des del segon lloc del consistori, guanyà amb un 1,4 % d'augment un regidor més (5), que li reforçà la segona plaça, i la CUP pujava al tercer lloc amb un 3 % d'increment que no li va conferir un tercer regidor i es quedà amb els 2 de 2007. ICV va conservar l'únic escó que obté fins ara en cada elecció. SI⁴⁰ s'incorporà per primera vegada al consistori amb un regidor, en congruència amb els vots i el segon lloc obtinguts a Vic sis mesos abans en els comicis al Parlament del 28 de novembre de 2010. La darrera sorpresa fou que el PSC, ERC i ICV obtinguessin percentatges d'un sol dígit. El PP, de nou sense escó.

Igual que a Manlleu, també a Vic es va formar un govern de coalició postelectoral insuficient entre CiU (8 regidors) i ERC (2); i, com a Manlleu, amb prou capacitat de resistir, a pesar que l'alcalde i un dels regidors (tots dos d'UDC) van

40. Solidaritat per la Independència (SI) va néixer a Vic pel juliol de 2010 al caliu de la manifestació a Barcelona del dia 10 d'aquell mes i fonamentada en la tanda de Consultes per la independència iniciades l'any 2009, formada en part per la coalició d'organitzacions prèvies, com el Partit Republicà Català (PRI), fundat el 2006, i que havia concorregut als comicis al Parlament d'aquell any (0,20 %) i a les locals de 2007 a Vic, on no obtingué cap regidor. A les eleccions al Parlament de 2010 SI va aconseguir 4 escons, 102.921 vots amb el 3,29 % a Catalunya, a les municipals de 2011 a Osona va presentar llistes a Gurb, Sant Julià de Vilatorrada, Taradell, Vic, Calldetenes, Roda de Ter, Sant Vicenç de Torelló i Torelló. Als següents comicis al Parlament, any 2012, no obtingué representació i a les municipals de 2015 presentà 3 candidatures a Osona.

abandonar el partit i a pesar de les escaramusses d'ERC mesos abans de les municipals de 2015.

En canvi, a Torelló la majoria relativa de CiU i la incapacitat dels altres partits per formar coalició probablement a causa del fort creixement de PxC (3 regidors) propiciaren un inici de mandat amb govern únic convergent fins a la coalició amb ERC pel març següent, que va generar un govern de coalició majoritari.

SI va obtenir els millors resultats en nombre de regidors a Taradell, amb 2 escons, i va aconseguir 1 regidor a Gurb i a Sant Julià de Vilatorrada, a més del citat de Vic. Per la seva part, la CUP, ultra els 2 regidors de Vic, va ser present a Montequiu (2), Calldetenes (2) i Seva (1). I PxC, afegí als èxits de Vic (5) i Manlleu (3) un altre fort increment a Torelló (3), als quals sumà regidors a Roda de Ter (1) i Taradell (1), i també 2 llocs al Consell Comarcal.

En un altre aspecte es formà un nombre elevat de governs municipals resultat de coalicions postelectorals, com a conseqüència de la creixent fragmentació de les forces polítiques i d'un major nombre de llistes. En citarem alguns: Vic, Manlleu, Torelló (a partir de març de 2012), Seva, Balenyà, Gurb, Calldetenes, Sant Julià de Vilatorrada, Espinelves (amb canvis sovintejats) i el cas singular de l'Esquirol, municipi on la coalició postelectoral va ser desfeta pel juliol de 2012.⁴¹

Al Consell Comarcal es constituí de nou un govern de coalició àmpliament majoritari entre CiU, ERC i PSC, i hi va créixer el nombre de les forces polítiques presents, de 5 a 7, gràcies a la presència de PxC i la CUP, que incrementaren la fragmentació de les formacions polítiques. Vegeu el quadre núm. 4.

Així doncs, en tres conteses electorals municipals havia sorgit a Osona un nou sistema de partits que indicava: manteniment amb alts i baixos dels nascuts a la Transició, des de CiU a ICV; ascens d'ERC al segon lloc per davant del PSC; aparició de partits nous com PxC, la CUP, SI; ensorrada del PP i increment del nombre de llistes d'independents, força de noves.

A Espanya el PP va aconseguir un triomf sonat: en vots, regidors i alcaldies, mentre el PSOE s'aclofava i quedava a la distància d'uns 10 punts. Inequívoca predicció de la següent desfeta a final d'any, que el canvi de candidat (Rubalcaba per Rodríguez Zapatero) no va poder evitar. El 20-N de 2011 els socialistes van sofrir el càstig electoral més dur de la seva història. Van deixar el poder i amb ell una taxa elevadíssima de l'atur, la màxima fins aquell moment: el 22,85 % a Espanya, el 18,06 % a Catalunya, i a Osona un total de 18.146 parats, 4.028 a Vic, 2.276 a Manlleu i 1.289 a Torelló.

A Catalunya CiU va guanyar per primera vegada en aquest tipus de comicis, si bé a Osona, malgrat el triomf, no va saber aprofitar prou la transferència de vots socialista, tot i l'augment de votants en xifres absolutes i en percentatge, i es quedà per sota del 49 %; per la seva banda, ERC va recuperar la segona posició pràcticament empatada amb el PSC, a la ratlla del 14 %, mentre el PP i ICV mantenien les

41. La desfeta deixà un consistori amb 3 regidors al govern i 8 a l'oposició, succeït l'octubre de 2013 per un nou alcalde i un equip de govern distint. *Butlletí de Santa Maria de Corcó-L'Esquirol, Cantoni-gròs, Sant Martí Sescorts, Sant Julià de Cabrera*, núm. 10 (desembre de 2013).

posicions en quart i cinquè lloc, 9,9 % i 4,8 %, seguits de PxC, que de nou no va trobar la fórmula per ingressar a les cambres legislatives. La CUP i SI no hi van concórrer. Les mateixes consideracions són vàlides per a Vic, on el PSC va patir fortes fugues de vots i va cedir de nou la segona plaça a ERC, no així a Manlleu ni a Torelló.

Sens dubte a la derrota socialista hi va influir la reforma de la CE —art.135— per tràmit parlamentari d'urgència, sense debat —*reforma exprés*— que palesà la feblesa del govern de Rodríguez Zapatero i que no va aconseguir calmar «els mercats», com es va comprovar, i per més inri l'exclusió dels altres grups parlamentaris va trencar el consens polític de la CE i mostrà el perill del bipartidisme.

3.8. Eleccions del 2012 al 2014 2012

A partir del triomf de CiU el novembre de 2010 el govern de la Generalitat va empenyer els estudis per a un 'pacte fiscal' de l'Estat espanyol amb Catalunya. A aquests efectes va ser creat el Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC), que va elaborar un projecte presentat el maig de 2012 i aprovat pel Ple del Parlament el 25 de juliol següent. Per la Diada de l'11 de Setembre, i organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), Òmnium Cultural (OC) i l'Associació de Municipis per la Independència (AMI),⁴² amb el suport de CiU, ERC, ICV i la CUP —no del PSC, el PP i C's— i de la majoria de les formacions extraparlamentàries i de nombroses entitats socials, sindicals, empresarials, culturals i cíviques, va tenir lloc una multitudinària manifestació a Barcelona sota el lema «Catalunya, nou estat d'Europa». Poc després, el dia 20, el president Artur Mas va reunir-se a Madrid amb el president de l'Estat per plantejar-li el 'pacte fiscal'. Va ser refusat. Prèviament, des del PP i des del PSOE ja hi havien proclamat la seva oposició.⁴³ El 'no' de Madrid va ser interpretat pels partits catalanistes i per la majoria de les entitats catalanes com un rebuig a un encaix tolerable de Catalunya amb Espanya⁴⁴ i una confirmació de la bondat del lema que havia presidit la manifestació de la Diada, i poc després el president Mas va convocar eleccions anticipades pel novembre, celebrades sota la idea-força del 'dret a decidir'.

42. L'ANC va ser constituïda a Barcelona el 30 d'abril de 2011 i és integrada per persones de qualsevol adscripció política. OC fou fundada en plena dictadura franquista, l'11 de juliol de 1961, com a entitat de resistència nacional i de defensa de la llengua i la cultura catalanes, perseguides. L'AMI va ser creada a Vic el 14 de desembre de 2011, i està integrada per institucions polítiques d'àmbit local, comarcal i provincial.

43. El 2 de setembre de 2015, en compareixença a la Diputació Permanent del Parlament, el president Mas va revelar que el 2012 havia sostingut diverses reunions de cinc i sis hores amb Mariano Rajoy sobre el 'pacte fiscal' en línia amb el concert econòmic base.

44. El 12 de juny de 2014 el conseller d'Economia i Coneixement, Andreu Mas-Colell, va presentar la balança fiscal de Catalunya amb l'Administració estatal corresponent a l'any 2011, que mostra un dèficit fiscal de 15.006 milions €. La mitjana del dèficit fiscal entre 1986 i 2011 és del 8 % del PIB (Bataller, 2014). A la balança de 2015, es mantenen el 16.000 milions € com a dèficit fiscal monetari, tot i que «*tunejat* pel Ministeri d'Hisenda» (Bel, 2015). Pel que fa a la Seguretat Social, Catalunya hi ha aportat el 29 % del Fons de Reserva i, com manifestava Guillem López Casasnovas, «ha superat la mitjana» (Roig, 2014). Sobre aquesta temàtica vegeu Bel (2013).

Tant els baròmetres del CIS com els del CEO d'aquell any auguraven la victòria de CiU, igual que les enquestes i els sondejos privats. Tanmateix, va perdre vots (30,7 %) i escons, tot i la distància que doblava el segon partit, que va ser ERC (13,7 %) per primera vegada, en escons (21), mentre el PSC s'enfonsava encara més en relació amb el 2010 (14,4 %). CiU va seguir governant a la Generalitat en solitari amb el suport extern dels republicans. A Osona, amb un 77,3 % de participació, la federació convergent aconseguí la victòria a tots els municipis (50,76 %), i els republicans se situaven en segon lloc també a totes les poblacions (21,14 %); CiU i ERC van augmentar els vots, també el PP i C's, però en percentatges desiguals.⁴⁵

2013

Durant el 2013 es va mantenir l'escanyament financer de la Generalitat per part del govern de l'Estat⁴⁶ i el tancament polític del PP; aparegué una aigualida proposta federalista del PSOE (a Granada el 6 de juliol), oblidada pel mateix partit, continuà la greu crisi econòmica, es mantingueren les xifres de l'atur a tot l'Estat espanyol i en menor grau a Catalunya: a Osona, a finals d'any l'atur es trobava en 12.918 persones (516 menys que l'any anterior), de les quals 4.029 a Vic, 2.208 a Manlleu, 1.311 a Torelló), i seguia la manca de fluïdesa del crèdit a les empreses. A la vegada persistí ben viva la voluntat popular i política pel 'dret a decidir', present en cinc moments molt significatius: la Declaració de sobirania i del dret a decidir del poble de Catalunya, aprovada pel Parlament el 23 de gener de 2013, que palesà la primera fractura pública dels diputats del grup socialista i que va ser suspesa pel TC el 8 de maig; la constitució del Pacte Nacional pel Dret a Decidir el 26 de juny;⁴⁷ el Concert per la Llibertat, celebrat al Camp Nou tres dies després; la Gran Via Catalana cap a la independència, per la Diada de l'11 de Setembre novament per l'impuls potent de l'ANC, d'OC i de l'AMI, i l'acord sobre la data i la pregunta de la consulta adoptat per CiU, ERC, ICV-EUiA i la CUP el 12 de desembre: el determinant 9-N.⁴⁸ Tots aquests esdeveniments van aconseguir un ampli ressò internacional. Prèviament, per Decret de la Generalitat del mes de febrer havia estat creat el Consell Assessor per a la Transició Nacional, els membres del qual van ser nomenats el 22 de març.⁴⁹

45. Resultats a Osona: CiU 42.302 (50,76 %), ERC 17.618 (21,14 %), PSC 4.883 (5,86 %), 4.241 (5,09 %), ICV 3.499 (4,20 %), CUP 2.980 (3,58 %), SI 2.471 (2,97 %), C's 1.747 (2,10 %), PxC 1.742 (2,09 %).

46. ANC. «El que cal saber sobre l'estafa del FLA». *economistes.assemblea.cat*, 2014.

47. El Pacte Nacional pel Dret a Decidir fou signat solemnement per forces polítiques i sindicals i entitats empresarials, socials i cíviques al Parlament de Catalunya el 26 de juny de 2013. Aplegà més de 3.000 entitats i el va presidir Joan Rigol.

48. La pregunta doble —de compromís en atenció a UDC, ICV i EUA, i suggerida per Joan Herrera— tenia el precedent del referèndum a Puerto Rico de 2012; i la data va ser inspirada per Quim Arrufat sobre la base d'una simbologia potent (després poc utilitzada) entre el 9 de l'XI i l'11 del IX. I ensems coincidí amb el 25è aniversari de la Caiguda del Mur de Berlín (Partal, 2015).

49. Decret 113/2013, de 12 de febrer, de Creació del Consell Assessor per a la Transició Nacional, i Resolució de Presidència 639/2013, de 22 de març, per la qual es nomenen els membres, entre els quals els osonencs Josep M. Reniu i Joan Font.

2014

Com a continuació, el 16 de gener de 2014 el Parlament de Catalunya va aprovar una proposició de llei a debat al Congrés de Diputats per tal que el govern de l'Estat delegués a la Generalitat la competència per autoritzar, convocar i celebrar el referèndum del 9-N. La votació al Parlament va permetre constatar la persistència de la fractura dins el grup socialista,⁵⁰ fractura que no va repetir-se al Congrés el 8 d'abril, ja que tots els diputats socialistes hi van votar en contra. El 25 de març el TC havia resolt contra la declaració de sobirania del Parlament.

Entretant, s'havia estancat l'increment de l'atur (12.918 a finals d'any a Osona) i l'economia emetia signes d'haver tocat fons i de lleugera remuntada, enmig d'un escepticisme general.⁵¹ Catalunya registrava el més alt nivell d'inversió estrangera de la UE i era el territori de l'Estat amb un augment més alt de les exportacions, i per tant on l'atur havia mostrat senyals rellevants de descens. Per la seva part les Cambres de Comerç de Catalunya i diverses entitats empresarials van signar el dia 8 de maig, al Far de Llafranc de Palafrugell, el «Manifest del Far» de suport al 'dret a decidir' i de respecte a la decisió electoral dels catalans.

Els comicis europeus del 25 de maig, que van guanyar el PP en la circumscripció única (Estat espanyol) i ERC a Catalunya, van constatar una vegada més una forta abstenció en aquest tipus d'eleccions, però amb un augment de la participació a Catalunya (superior a 9 punts), impulsada pel procés pel 'dret a decidir', i una davallada important dels dos partits majoritaris espanyols, el PP i el PSOE, amb la confrontació de Podemos.⁵² Catalunya va registrar la victòria, per primer cop d'ençà de la Transició, d'una ERC en creixement (1,85 % més que CiU), reflectida en els baròmetres del CIS des del 2013, i la confirmació que la formació republicana havia substituït els socialistes com a partit que competia amb CiU pel primer lloc. Aquest fet era ja habitual a Osona, on CiU va vèncer amb el 38,8 % seguida d'ERC que va pujar al 37,7 %, mentre els socialistes se situaven en un minso 6,1 %.⁵³ ERC havia sumat adhesions, bàsicament escissions del PSC, com

50. Van votar-hi a favor els grups de CiU, ERC i ICV més tres diputats del grup socialista: en total 87 vots afirmatius; van abstenir-se els tres diputats de la CUP; i la resta va votar en contra. Vegeu el *Diari de Sessions del Ple del Parlament de Catalunya* del dia 16 de gener de 2014, núm. P-44. El Parlament va ser representat al Congrés per Jordi Turull (CiU), Marta Rovira (ERC) i Joan Herrera (ICV-EUA), vegeu el *Diario de Sesiones del Congreso de los Diputados* del 8 d'abril de 2014, núm. 192.

51. El 14 d'agost el BdE informava que el deute públic de l'Estat espanyol havia superat per primera vegada a la seva història el bilió d'euros. Simultàniament el BCE rebaixava les expectatives de creixement.

52. Podemos és un partit polític sorgit del moviment de base creat el gener de 2014 a Madrid aglutinant diversos moviments de protesta socials, sindicals i polítics a partir de les mobilitzacions del 15-M de 2011. El pitjor resultat l'assolí a Catalunya (Alcalà, 2014). Va obtenir el 4,6% a Catalunya, per sobre del 5 % a Barcelona i el 7,9 % a Espanya. A Osona començà uns intents d'organitzar-se, segons *El 9 Nou* del 5 de setembre de 2014. Va pronunciar-se inicialment a favor del 'dret a decidir': «*el derecho a decidir forma parte de cualquier democracia*», declaracions del portaveu Juan Carlos Monedero a Benicàssim el 20 d'agost de 2014 durant el Foro Social del Festival Rototom Sunsplash —segons publico.es—, però va anar derivant a l'ambigüitat. El 18 d'agost de 2015 Ínigo Errejón declarà a la cadena SER: «*No queremos que os vayáis, pero queremos que esta decisión la toméis vosotros*». Pablo Iglesias va refusar el caràcter de plebiscit del 27-S, segons *l'Ara* del 3 de setembre de 2015.

53. Vots d'ERC (EPDD) i CiU: ERC 595.493 (23,69 %), CiU 549.096 (21,84 %), mentre que el PSC se situava a 359.214 (14,29 %). A Osona: CiU 22.972 (38,80 %), ERC 22.304 (37,68 %), PSC 3.609 (6,10 %). A Manlleu el declivi socialista va ser de gairebé 20 punts amb una abstenció del 50 %; cinc anys abans havia estat del 64 % (*Diari de Manlleu* (28 de maig de 2014)).

NECat i MC, que acabarien confluint en MES i Avancem.⁵⁴ La derrota socialista forçà la dimissió de Pere Navarro, substituït per Miquel Iceta. A la vegada, es va ratificar la tendència a la fragmentació de la representació partidista i el possible declivi del bipartidisme.

Els comicis europeus van confirmar també el fracàs per formar una coalició preelectoral entre CDC i ERC, ja que, tancat l'acord el migdia del 23 de gener, Oriol Junqueras el va desfer a la tarda per pressions del seu partit i va anorrear la pretensió d'Artur Mas de bastir una llista «de tot el sobiranisme per fer una demostració de força de cara a Europa».⁵⁵ El desacord va persistir durant tot l'any, però a la vegada es va mantenir viu l'impuls pel 'dret a decidir', convertit en un moviment clarament 'pro independència' gràcies a l'èxit esclatant de la gran concentració de la V a Barcelona per la Diada de l'11 de Setembre «Ara és l'hora. Omplim els carrers per omplir les urnes», i que acreixia l'empenta pel 9-N enmig d'una incrementada incomoditat d'UDC i d'ICV-EUA i sota creixents amenaces i atacs per part del govern d'Espanya i dels partits polítics espanyols i unionistes, vehiculats en especial pels mitjans de comunicació de Madrid i alguns de Barcelona.⁵⁶

4. El 9-N

Aprovada la llei 10/2014, de 26 de setembre, avalada pel Consell de Garanties Estatutàries,⁵⁷ el president Mas convocà la consulta popular referendària pel 9-N l'endemà, dia 27,⁵⁸ i el govern Rajoy, després de demanar els dictàmens (ja preparats) al Consejo de Estado, emesos a continuació (dia 28), va presentar recursos d'impugnació al TC (dia 29), que en dictà la suspensió cautelar (també el 29). Tot amb una celeritat atordidora, que posava en qüestió un cop més la suposada divisió constitucional de poders: «utilització impròpia, maldestra i impúdica del TC», en paraules del president de la Generalitat. Els dies 1 i 2 d'octubre la Generalitat i el Parlament de Catalunya sol·licitaren l'aixecament de la suspensió, peticions que foren desestimades el 10 i el 17 d'octubre, com també, el dia 27, els acords de diversos plens municipals. I encara van ser impugnats els decrets de nomenament dels membres de la Comissió de Control i de les Comissions de Seguiment.⁵⁹

54. NECat va ser creat el 15 de desembre de 2012 per exafiliats del PSC contraris al posicionament negatiu del partit sobre el 'dret a decidir', amb Ernest Maragall com a cara més visible. MC va emergir el 5 de juliol de 2014 a Girona com un moviment municipalista integrat per socialistes crítics, exmilitants i no afiliats, partidaris de les tesis sobiranistes, al marge del PSC. A finals d'agost va anunciar-se una confluència entre NECat i Avancem (escissió sobiranista del PSC, nascuda el 30 de juny de 2012, amb el diputat Joan Ignasi Elena al davant) i el 6 de setembre les tres formacions citades van aprovar un manifest de coordinació per a «un projecte comú». També confluí amb ERC gent dels dissolts CpC, com Toni Comín, aplegats a l'ASCL, creada el desembre de 2013.

55. Partal (2015), Martí (2015).

56. Eugeni Casanova recorda que Salvador Cardús el novembre de 2013 admetia que continuava sent certa l'afirmació de l'aragonès ribagorçà Joaquín Costa, segons el qual l'oligarquia espanyola («la casta», en expressió de Podemos?) «eren els secretaris generals dels dos grans partits i els directors dels diaris de Madrid» (Casanova, 2014). Avui també d'emissores de ràdio, canals de televisió i mitjans digitals.

57. Dictamen 19/2014, de 19 d'agost.

58. Llei 10/2014, de 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana; i Decret 129/2014, de 27 de setembre.

59. «La misma percepción de degradación del Estado de Derecho que perciben los ciudadanos se tiene también desde dentro del poder judicial» (Beni, 2015). El TC el 25 de febrer de 2015 declarà inconstitucionals part de l'art. 3.3 i els apartats 4 a 9 de l'art. 16 de la llei i el decret de convocatòria.

Artur Mas va haver de fer ús del pla B: un procés participatiu a l'empareda dels articles no recorreguts de la llei 10/2014 i sense nou decret de convocatòria. Només la CUP el va valorar positivament i crítica, la resta de partits el va rebregar i a Espanya se'n van riure.⁶⁰ Però l'ANC, l'OC, l'AMI i el PNDD es van situar sense reserves al costat del president, i milers de voluntaris.⁶¹ El nou 9-N implicava certes limitacions, com la no utilització del cens,⁶² però va obtenir el recolzament dels ciutadans, l'aval internacional i generà la reacció tardana del govern d'Espanya, que de nou va utilitzar els seus organismes ja citats i, a més, la Fiscalia General de l'Estat. Al mateix temps el dia 7 va començar un ciberatac contra la Generalitat, i també contra Ferrocarrils de la Generalitat, TMB i entitats com l'ANC, OC i l'AMI.⁶³ Tot fou debades: 1.317 locals de participació van obrir «amb puntualitat i gairebé sense problemes»,⁶⁴ cap ni un a Osona, on van votar 74.223 electors amb resultats categòricament favorables al sí-sí,⁶⁵ que en onze poblacions osonenques va aconseguir tots els vots emesos. Un èxit d'organització, de voluntarietat i de participació en tots els aspectes: 2.305.290 votants.

Aquest èxit endurí la reacció furiosa del govern d'Espanya, també inquiet pel CIS d'octubre que havia situat el PSOE per davant del PP (14,3 % per 11,7 %): el president de la Generalitat, la vicepresidenta Joana Ortega i la consellera Irene Rigau van ser objecte de querelles, encara no resoltes, trompetejades des del PP abans que s'hi pronunciés el fiscal general i en contra del parer de la Junta de Fiscals del TSJC i després del pronunciament no unànim de la Junta de Fiscals de Sala reunits expressament a Madrid. També van ser presentades sis acusacions particulars. Les querelles van generar una campanya d'autoinculpacions.

60. «...[la de la CUP] és la resposta més conciliadora... no és una sintonia ideològica (entre Artur Mas i CUP), sinó de procés». Però va ser determinant i imprescindible (Martí, 2015).

61. La reunió del PNDD del 24 d'octubre va ser convocada a instàncies de CCOO i UGT i Josep M. Álvarez hi va destacar de manera terminant a favor del nou 9-N.

62. No comportaria cap irregularitat, com ja havia passat a Escòcia (tot i que lògicament va disposar del cens) i com és habitual en les eleccions a Nord Dakota, Idaho, Minnesota, New Hampshire, Wisconsin i Wyoming, on els electors s'inscriuen en el moment de votar.

63. L'atac rebut «s'anomena atac distribuït de denegació de servei (DDoS)». Va afectar la xarxa del CTTI, i per tant Sanitat, també empreses privades com T-Systems, i no va ser refusat pel CESICAT fins al dia 8 al vespre. Hi va ajudar New Call Telecom des de Londres (Martí, 2015).

64. Martí (2015).

65. A Osona: 74.223 votants, dels quals 68.233 (91,93 %) sí-sí, 2.616 (3,52 %) sí-no, 1.076 (1,45 %) no, 548 (0,74 %) sí-blanc, 441 (0,59 %) blanc i 1.309 (1,76 %) nuls; a Manlleu: 7.641, dels quals 6.855 (89,71 %) sí-sí, 382 (5 %) sí-no, 133 (1,74 %) no, 52 (0,68 %) sí-blanc, 52 (0,68 %) blanc i 167 (2,19 %) nuls; a Torelló: 6.611, dels quals 6.024 (91,12 %) sí-sí, 257 (3,89 %) sí-no, 123 (1,86 %) no, 50 (0,76 %) sí-blanc, 36 (0,54 %) blanc i 121 (1,83 %) nuls; i a Vic: 16.834, dels quals, 15.499 (92,07 %) sí-sí, 628 (3,73 %) sí-no, 258 (1,53 %) no, 86 (0,51 %) sí-blanc, 80 (0,48 %) blanc i 283 (1,68 %) nuls. Per al conjunt de Catalunya, els vots totals van ser 2.305.290, dels quals el 80,76 % pel sí-sí, el 10,07 % pel sí-no, el 0,97 % pel sí-blanc, el 4,54 % pel no, el 0,56 % de vots en blanc i el 3,09 % de vots nuls. Font: Generalitat de Catalunya, *El Punt Avui* del 10 de novembre de 2014 i *El 9 Nou* de 14 de novembre de 2014. A les xifres citades s'hi van sumar els vots recollits els dies següents al Palau Robert, a les delegacions territorials de la Generalitat (26.281 vots més) i als 19 centres oberts a l'exterior (13.573), i en total van ser: 2.344.828 electors, dels quals 1.897.274 (80,91 %) sí-sí, 234.848 (10,02 %) sí-no i 105.245 (4,49 %) no (Martí, 2015).

5. Municipals de 2015 i canvis a Osona

L'èxit del 9-N no va afavorir l'entesa Mas-Junqueras. A l'estela del triomf de la consulta, el president va pronunciar el dia 25 una solemne conferència, molt meditada, a l'Auditori del Fòrum, ple de gom a gom, en la qual —en síntesi— va detallar un full de ruta cap a la independència en un any i mig que incloïa l'avançament electoral amb caràcter plebiscitari i una llista pel Sí integrada per polítics, experts professionals i representants cívics que visualitzés el plebiscit, obtingués la majoria i en resultés un govern per endegar les infraestructures d'estat necessàries i dirigís la desconexió amb una constitució pròpia, noves eleccions i referèndum final. Acceptació: «...tots els assistents menys un aplaudeixen el discurs...».⁶⁶ Qui no va aplaudir, en pronuncià una altra el 2 de desembre al Palau de Congressos, ben diferent d'escenografia, amb escassa solemnitat, i fixant una ruta distinta i oposada en nombrosos aspectes, amb especial èmfasi en llistes separades, si bé mantenint el caràcter d'eleccions plebiscitàries i un govern de concentració, l'elaboració d'una constitució i un referèndum de ratificació.

Entre les dues conferències, l'ANC va reunir-se el 29 de novembre i aprovà la Declaració de Cornellà, que advocava per unes eleccions «de caràcter plebiscitari... amb uns resultats de lectura inequívoca» i una «candidatura transversal», que ERC va interpretar com un aval a les tesis d'Artur Mas, i que va propiciar tot un seguit d'aspres reunions a diverses bandes entre partits polítics i entre CiU, ERC, l'ANC, OC i l'AMI, durant un mes i mig.⁶⁷ A la darrera —el 14 de gener— va ser aprovada in extremis la data de les eleccions avançades —el 27-S de 2015—⁶⁸ amb llistes separades, compromís de suport mutu a les eleccions locals i per assumir el Full de Ruta Unitari del Procés Sobiranista Català.⁶⁹

Entretant a Espanya bullia la campanya municipal després que el CIS situés Podemos en primer lloc pel gener (amb un 19,3 %, per davant del PP, amb un 12,9 %, i del PSOE, amb un 12,4 %)⁷⁰ i després de la derrota del PP a les eleccions d'Andalusia pel març. La qüestió que s'hi dirimia era si el PP i el PSOE aguantarien l'assalt de C's i Podemos. I fou a mitges: el PP es va enfonsar prop d'11 punts, però va sostenir el primer lloc amb pèrdues significatives arreu i molt destacades a l'antiga Corona d'Aragó i a Madrid; el PSOE va aguantar i amb l'ajut de Podemos

66. Martí (2015).

67. La Declaració de Cornellà desplegava els acords aprovats a Tarragona el 5 d'abril de 2014, i va ser seguida per la d'Alcover del 13 de desembre, en què matisava la llista conjunta però incidia en un programa comú. El 27 de desembre es van reunir el president Artur Mas, Oriol Junqueras, Carme Forcadell, Muriel Casals i Josep M. Vila d'Abadal; el 5 de gener de 2015 Mas i Junqueras; el 8, Mas amb l'ANC, OC i l'AMI; l'11, Junqueras i l'ANC, OC i l'AMI; i el 14, de nou el president Mas, Junqueras, Forcadell, Casals i Vila d'Abadal.

68. La data, proposada pel president Mas, coincidia amb l'aniversari de la signatura del decret de convocatòria del 9-N.

69. El Full de Ruta aprovat el mateix dia havia estat elaborat per una Taula de Partits (CDC, UDC, ERC, ICV, EUA i CUP, junt amb l'ANC, OC i l'AMI), constituïda el 13 de setembre de 2014. Després de l'acord CiU/ERC se'n van despenjar ICV i CUP (que pel març va presentar el seu propi Full) i més tard UDC.

70. Després els mateixos mitjans de comunicació que havien inflat Podemos el desinflarien i per l'abril ja empatava amb el PP a 13,6 %, i simultàniament havia començat l'engreix de C's que passava del 2,1 % al 10 %. Sobre el rol dels mitjans de comunicació vegeu Sebastià (2015) i Castells (2009).

(diluït en diverses marques, com Ahora Madrid) va guanyar consistoris grans i governs autonòmics, mentre C's complia el mateix paper a favor del PP (en contrast amb Andalusia). De fet no es va trencar el bipartidisme al nivell previst. IU i UPyD van enfonsar-se.

Com era d'esperar, a Catalunya les eleccions municipals del 25 de maig van situar la temàtica local al davant i gairebé monopolitzà l'acció política dels partits des d'aquell mateix mes de gener. CiU i ERC hi van concórrer separades i, doncs, enfrontades, amb ERC sumant adhesions procedents del PSC. A la vegada, hi competien forces polítiques noves sobre la base de moviments del tipus Guanyem, Procés Constituent, La Crida, En Comú, més o menys confluents amb partits com la CUP, ICV, EUiA i l'espanyol Podemos, que van bastir candidatures diverses no sempre amb els mateixos components, en les quals ICV va quedar difuminada.⁷¹

Els resultats confirmaren la segona victòria de CiU en vots i regidors (com el 2011), però amb pèrdues de vots (del 27,12 % al 21,49 %) i amb l'estratègica derrota a Barcelona; el segon lloc per al PSC, en franca davallada (amb fugues de vots del 25,13 % al 17,06 %) però resistint bé en algunes poblacions i a l'àrea metropolitana de Barcelona, a curta distància d'ERC (del 8,98 % al 16,39 %) que va remuntar el fracàs de 2011; la consolidació de la CUP (del 2,17 % al 7,12 %) amb alguna victòria sonada com a Berga, mentre C's (d'1,22 % a 7,43 %) guanyava pràcticament el que perdia el PP (del 12,68 % al 7,54 %), ICV-EUA (de 8,43 % a 11,78 %) en sortia enfortida i desmarxada alhora (cas de BeC), i desapareixien pràcticament PxC i SI.

Mirarem amb més detall la situació a Osona i els canvis produïts fins avui (setembre de 2015), no sempre generats pel procés sobiranista:

- El PSC va ser el primer a mostrar senyals de crisi, la mateixa nit electoral de les municipals de 2011, amb la renúncia del cap de llista de Vic, el qual l'any següent abandonaria el partit i després s'integraria a MES.⁷² Els problemes interns també van aflorar a Manlleu, en un degoteig durant el 2012: diversos afiliats, alguns d'històrics i entre els quals els tres regidors, van abandonar el partit, discrepant amb el rumb antisobiranista de la direcció nacional i per la grisor ideològica socialista, qüestions plantejades en les diverses reunions per elegir els càrrecs locals i comarcals. Posteriorment, les baixes van continuar entre afiliats i per part de regidors a Torelló i a Roda de Ter. Mocions sobiranistes debatudes en plens municipals van generar més divisió mentre la direcció comarcal feia aigües. Alguns afiliats van integrar-se a MES, via NECat o MC, i altres es van donar de baixa del partit o van renunciar a càrrecs interns.

71. Guanyem és un moviment de confluència o associació de diversos col·lectius socials i polítics de base, en part els mobilitzats pel 15-M de 2011 i la PAH, que respon a un vot de protesta i de crítica a la democràcia representativa, creat a Barcelona el 2014 per a les municipals de 2015, i que va expandir-se a poblacions veïnes del Barcelonès i pels dos Vallès, sovint associades a ICV, EUiA o Equo. A Barcelona adoptà el nom de BeC. Partidari del 'dret a decidir' i del 9-N, ambigu sobre la independència. PC és un moviment social i polític anticapitalista i proindependència creat el 10 d'abril de 2013 amb Arcadi Oliveras i Teresa Forcadell com a figures més destacades.

72. El juliol següent va deixar MES, segons *El 9 Nou* del 4 de setembre de 2015.

- CiU, en especial mitjançant UDC, no s'escapà de la dinàmica de problemes interns, sacsejada per diversos esdeveniments: en primer lloc, durant el 2012, per la fractura dins d'Unió a nivell comarcal, molt sonora en poblacions com Vic i Manlleu, a conseqüència de l'enfrontament entre l'alcalde vigatà i el líder del partit per la qüestió sobiranista, amb assemblees crispades de militants oficialistes i crítics que van desembocar l'any 2013 en escissions que conduïren a la creació del Moviment Demòcrata Català (MDC), al qual se sumaren l'alcalde de Vidrà i diversos regidors i afiliats en especial a Manlleu i Vic;⁷³ en segon lloc, per la disputa pel futur cap de llista de Vic entre CDC i UDC que travessà diverses fases d'alt risc i que es va dirimir a favor de CDC després d'enquestes dobles fetes el mes de març; en tercer lloc, per les distorsions aportades pel MDC que derivà de l'anunci de no concórrer a les eleccions a bastir aliances electorals amb RCat i ERC, mentre ERC amenaçava a Vic amb una crisi de govern, de tal manera que els regidors de Convergència a Vic donaven insòlitàment suport a un alcalde, ex-UDC, ex-CiU, i que promovia una candidatura sense/contra CDC/CiU; en quart lloc, les estranyes situacions viscudes per algunes llistes (Manlleu, Lluçà, Seva, Sant Julià).
- PxC patí una situació doblement i greument crítica, que va enfonsar el seu èxit de l'any 2011, singularment a Vic on era el primer partit de l'oposició: per un cantó, la fuga de regidors comarcals al PP des del 2013, per exemple a Roda de Ter i a Manlleu; i per un altre, la destitució gravíssima del seu president el febrer de 2014 i la consegüent fractura del grup municipal de Vic, amb el posterior anunci de creació d'una nova formació a mans de l'ex-president i altres membres.⁷⁴
- RCat, escissió d'ERC, va moure's proper a MDC, però sense descartar cap futurible, que tampoc no descartà SI, formació d'èxit fulgurant els anys 2010 i 2011 i debilitada pel fracàs en les eleccions al Parlament del 2012. RCat va signar a Vic pel novembre de 2013 un acord d'associació amb CDC, pel qual participa als òrgans de direcció nacional amb veu i sense vot; posteriorment, un altre acord de coalició electoral amb MDC, i a continuació va anunciar una llista pròpia, però al final s'integrà a CiU; i SI presentà, amb poc èxit, tres llistes.
- La situació més estable la frueïen ERC, que havia obtingut la segona plaça a Vic i la primera a Manlleu i a Torelló en els comicis al Parlament Europeu, que aviat es dotà de candidats en aquestes poblacions, igualà el nombre de llistes de CiU i s'hi situà a freq; la CUP, que en aliança amb PC a Vic (Capgirem Vic) va incrementar les seves bases i la seva presència comarcal amb llistes a Manlleu i Torelló; i ICV, que havent aguantat bé a Osona els comicis europeus, presentà nous candidats i en part sigles noves (a Vic amb Podemos).

73. Moviment Demòcrata Català (MDC) va néixer a Vidrà el 5 d'octubre de 2013, integrat per afiliats d'UDC escindits del partit per la defensa de la independència de Catalunya.

74. PDxC va ser legalitzada l'agost de 2014, segons *El 9 Nou* del 5 de setembre de 2014, però el seu representant al final retirà la candidatura, i Josep Anglada es presentà per PLVI, registrada ja el 2002. No és descartable que en el futur el nom del partit sigui un altre.

- El PP, que sempre obté nivells molt baixos de votació a Osona en totes les conteses electorals i que no havia aconseguit cap regidor,⁷⁵ intentà incrementar candidatures amb la captura de regidors provinents de PxC i penetrar a l'espai en disputa amb aquesta formació i en segons quines seccions de Vic, Manlleu i Torelló també amb els socialistes i en competència amb la nova formació Som.Cat.⁷⁶
- Regidors no adscrits: els moviments interns dins les formacions polítiques presents als consistoris havien conferit un cert protagonisme als 'regidors no adscrits', els que abandonen *motu proprio* o per força les sigles per les quals es van presentar. Van ser significatius els casos de PxC, però també els de PSC i CiU; i va ser remarcable a Espinelves la desaparició de dues de les candidatures inicials: Espinelves Lliure i Espinelves Viu.
- En el conjunt d'Osona, malgrat les escissions i el pluripartidisme creixent, el nombre de candidatures (155) va ser inferior a l'any 2011, però no a Vic (12) ni a Manlleu (8) ni a Torelló (7), i tampoc no van minvar les llistes independents, tot i la desaparició de TF. Continuaren les marques blanques d'ERC, el PSC i ICV, les fantasmes del PP i l'absència total de C's i de Podemos (excepte Vic per Tots).

En conjunt, els osonencs mostraren una tendència a conservar governs municipals, amb excepcions en especial al Lluçanès (Prats, Oristà, Lluçà), i a dificultar governs monocolors singularment en poblacions grans, també amb excepcions (Tona, Taradell, Centelles). Conferiren una victòria global i destacada als partits sobiranistes: CiU en primer lloc (amb pèrdues, si bé va créixer a Vic i a Torelló i resistí a Manlleu), a tocar d'ERC (amb un increment comarcal del 9,67 %), a distància de la CUP (del 3,39 % al 7,33 %: creixement a Vic i entrada a Manlleu i Torelló), i reculada de SI a Vic (només 1,23 % a Osona). Per contra, van disminuir els electors del PSC (tot i obtenir algunes victòries locals, com a Centelles, i aguantar a Manlleu), i els d'ICV (que quedà fora a Manlleu i Torelló). De PxC se salvà la PLVI amb mínims (1,27 %), el PP seguí sense cap regidor, malgrat un lleuger increment de vots fins a l'1,69 %. Pel que fa als independents, van sumar més vots, percentatge i regidors. I quant a l'abstenció, va créixer en especial en els municipis amb més habitants. Vegeu els quadres núm. 1 i 3.

Així doncs, aquell mapa de partits osonencs començat el 2003 i que s'havia anat transformant fins al 2011 va sofrir un canvi evident el 2015, amb matisos: gens per part del PP, poc per CiU i ICV, molt per part d'ERC i la CUP positivament, i negativament per al PSC, SI i PxC. Poc també pel que fa als independents en el seu conjunt. Sens dubte, el vot dels osonencs es va veure influït per la crisi econòmica i més encara pel procés pel 'dret a decidir' i la possible independèn-

75. Per cobrir la defunció d'un regidor de CiU, i esgotada la llista, el PP va entrar de rebot un representant a Tavertet, que viu a Barcelona.

76. Partit nascut el 2014 d'una escissió de PxC i que pretén associar-se al moviment europeu *Women against Islamisation*.

cia.⁷⁷ La composició dels consistoris de Vic, Manlleu i Torelló i el nou Consell Comarcal ho reflectiren. Vegeu el quadre núm. 4.

A la vegada, les negociacions posteriors van posar de manifest que l'acord de mínims del 14 de gener Mas/Junqueras per donar-se suport mutu CiU-ERC no va ser gaire complet a Osona. Tant fou així que, com a exemples notoris, a Vic ERC intentà de desbancar CiU de l'alcaldia amb una aliança dels quatre grups d'esquerra; a Manlleu ERC refusà una entesa amb CiU, i a Torelló tampoc no va invertir el candidat de CiU, i per contra CiU deixà ERC a l'oposició a Roda de Ter. Els governs de coalició, no sempre suficients (casos de Vic i Manlleu, sí a Torelló i en altres consistoris), semblen respondre més que res al microclima propi de cada municipi.⁷⁸

6. El 27-S

No fou per casualitat que l'endemà de la constitució dels nous consistoris, el dia 14 de juny, UDC votés una pregunta de redactat llarg i confús sobre el seu posicionament el 27-S. En va resultar un partit fraccionat gairebé per la meitat i el triomf de la direcció (Duran Lleida/Espadaler),⁷⁹ que no trigà a pronunciar-se de manera categòrica contra la independència i va insistir a negar el caràcter plebiscitari del 27-S. El sector Castellà/De Gispert/Rigol s'escindí i va fundar el partit Demòcrates Catalans. La setmana següent es desfeia CiU.

El que sorprèn del final de CiU (activa des de 1978 i en forma de federació des de 2001) és justament que no va sorprendre, com si tothom l'esperés, per tal com una coalició preelectoral té raó de ser si suma i Unió —en especial la postura de Duran— ja no complia aquest requisit des de feia alguns anys: s'havia negat a participar a la Via Catalana de 2013 i a la V de 2014 i era sabut que «...Duran ja havia garantit el suport a Madrid. Rajoy... es refiava de Duran que va assessorar almenys quatre ministres espanyols sobre com reconduir la situació...»;⁸⁰ el *tracking* de campanya de CiU tremolava l'endemà que parlés el líder d'Unió, i les xarxes socials havien anat plenes de piulades. El primer senyal notori que CiU vivia a les acaballes l'havia visualitzat el grup parlamentari a Madrid el 2 de febrer de 2015 amb l'abstenció sobre les reformes del codi penal i va imposar-se sobre Duran, que havia compromès el vot afirmatiu. Tanmateix, el líder d'Unió (i altres dirigents) ja havia promogut un nou partit, Construïm, aprovat el 4 de març, però amb entrada a registre del 14 de novembre de 2014, aviat bel·ligerant contra el president Artur Mas.⁸¹

77. Consta a l'autor de font directa que algunes candidatures independents a Osona s'avenien a presentar-se per CDC, però no per CiU.

78. En altres poblacions l'acord es va complir, p. ex. a Montesquiu, Sant Bartomeu del Grau, Sant Vicenç de Torelló i Viladrau; si bé no a Sant Hipòlit de Voltregà.

79. 109 vots de diferència, comptats els rebuts per correu; hi van votar només el 66,15 %, segons l'ACN del dia 19 de juny de 2015. Probablement, sense l'anterior escissió del MDC la direcció hauria perdut.

80. Casanova (2015).

81. Segons Ignasi Rafel, portaveu de Construïm, Duran hi «va tenir un paper... (però) en cap cas hi ha vinculació ni cap dependència ni cap relació orgànica»; tanmateix Duran havia buscat adhesions, com la de l'abat de Montserrat, fracassada, i Núria de Gispert replicà: «com poden mentir d'aquesta manera?».

La territorial d'Osona va ser una de les que van donar suport a la direcció per 54 vots contra 28 i 6 en blanc i una participació del 78 %, i va deixar algunes candidatures de CiU amb incògnites sobre el seu futur, en especial a Vic i Torelló.

Constituïts els nous consistoris, la dinàmica política va enfocar el 27-S. Els èxits de les Diades, els resultats generals de les municipals i la dissolució de CiU van afavorir la resurrecció de la proposta del president Mas d'una llista conjunta de partits i entitats sobiranistes,⁸² necessària per dotar el 27-S de caràcter plebiscitari. El fruit de les negociacions Mas/Junqueras amb representants de l'ANC i OC, culminades el dia 15 de juliol, es va fer públic el 20 amb la presentació de la coalició preelectoral «Junts pel Sí», llista transversal formada per polítics i representants de la societat civil, amb l'objectiu de forçar el caràcter de plebiscit i formar un govern de transició per assolir la independència i implementar els informes continguts en el Llibre Blanc del CATN.⁸³ La CUP declinà d'incorporar-s'hi i es refermà en una candidatura pròpia, «CUP-Crida Constituent», que proposà «la ruptura immediata». El dia 19 ICV, EUA, Podemos i Equo (els integrants de BeC), forts amb l'impuls de la recent victòria a Barcelona, anunciaren una altra coalició preelectoral, «Catalunya sí que es pot», malgrat les crítiques de la PAH per l'ús «partidista» del lema i l'oposició d'alguns membres de Podemos. PC refusà d'integrar-se en aquesta llista, desconfiat del posicionament ambigu sobre la independència i del pes de Podemos, i acordà no presentar-se.⁸⁴ Així doncs, al costat de les dues coalicions preelectorals la resta de forces polítiques van mantenir les seves sigles, oposades al caràcter de plebiscit del 27-S, igual que UDC, que es presentà en solitari.

Setembre de 2015

El setembre va ser trepidant i va aportar una campanya electoral d'una intensitat vigorosa i mobilitzadora. Unes mostres: el dia 1 el PP va anunciar la presentació al Congrés d'una proposició de llei per ser substanciada per tràmit d'urgència i lectura única (tan sols una sessió de debat al Ple) per modificar la LO 2/1979, de 3 d'octubre, del TC, per dotar-lo de facultats administratives sancionadores (inclosa la inhabilitació) i de policia contra els polítics que no complissin les seves resolucions, clarament *ad hominem* (contra el president Artur Mas), com va constatar tota l'oposició, que la va refusar: un pas més en la degradació de la democràcia a

Francesc Torralba i Jordi Giró, signants del manifest publicat a *La Vanguardia* del 26 de març, «Som el que construïm», se'n van desvincular el 30 d'abril (*Ara*, 27 de març, 12 i 16 de juny i 20 de juliol de 2015). Posteriorment, l'*Ara*, aportant testimonis i còpia de documentació, informà que l'any 1996 Duran Lleida i Aznar havien intentat convertir UDC en 'la marca blanca' del PP a Catalunya (*Ara*, 21 de setembre de 2015).

82. Conferència a Molins de Rei del 20 de juny de 2015. També es parla de la influència favorable d'una macroenquesta, no publicada, encarregada per OC.

83. La transversalitat de la candidatura es confirmà amb la incorporació de personalitats de la vida cívica i social i amb representants d'altres partits: SI, MES, DC, Avancem, RCat, EV-AV, EC. Per la seva part, l'ANC, OC, Súmate i PSAN donen suport tant a Junts pel Sí com a la CUP-Crida Constituent.

84. Fonts sobre els preparatius del 27-S: la premsa de paper diària de Barcelona dels mesos de juliol i agost de 2015 i els digitals elsingular.cat, nacioidigital.cat, vilaweb.cat, e-noticies.cat, eldiario.es, publico.es.

Espanya i en la submissió del TC al govern.⁸⁵ El mateix dia, Foment del Treball feia públic un manifest⁸⁶ contra el caràcter plebiscitari del 27-S, apel·lava a la por i incloïa propostes per al futur govern de la Generalitat i les tradicionals reivindicacions a Madrid, mai satisfetes, que va ser molt celebrat pel PP, el PSC i C's. El dia 2 es va saber que el manifest no havia estat debatut ni tan sols a la direcció i que alguns dels seus integrants se'n desmarcaven, com es va posar de manifest l'endemà. Simultàniament, el president Mas compareixia a la Diputació permanent del Parlament no sols per explicar el perquè del 27-S, sinó també el registre de la seu de CDC i de la fundació CatDem per la Guàrdia Civil per presumptes vinculacions a Teyco en unes circumstàncies anàlogues a les de la campanya de 2012.⁸⁷

El dia 3 el Consell de Cambres de Catalunya, totes les Cambres, més FemCat, CECOT, Pimec, entre altres disset associacions, van reafirmar el document aprovat al Far de Llafranc l'any 2014 i, tot contradient Foment, sostingueren sense reserves el respecte al 'dret a decidir' i al caràcter plebiscitari del 27-S. El dia 9, l'estudi del CIS augurava una victòria independentista (JxSí + CUP) en escons i no en vots.⁸⁸ Per la Diada, un èxit esclatant de la concentració «Via Lliure», que va ocupar els 5,2 km de la Meridiana amb un ampli ressò internacional, organitzada per l'ANC i OC. El dia 16 el Cercle d'Economia es va pronunciar de manera ambivalent —i després de fortes discussions internes— sobre el 27-S i les seves conseqüències (no al plebiscit, sí a la necessitat d'un referèndum o a un canvi de l'estatu quo), aplaudit per UDC.

I a partir de la darrera setmana van caure sobre els catalans tota mena d'amenaques, efectives electoralment i imprudents,⁸⁹ de part de les institucions públiques espanyoles (polítiques, penals, militars, empresarials, bancàries (Banco de España inclòs),⁹⁰ sindicals, mediàtiques, fins i tot esportives... (manifestos, declaracions, proclames...)⁹¹ via «mentides, exageracions i distorsions de la realitat»,⁹² que es farien realitat si guanyaven JxSí i CUP, fins i tot obstacles als votants del CERA. El dia 17 la JEC, de manera insòlita i arbitrària, va obligar els mitjans de la CCMA a cedir espais informatius als partits unionistes contraris a la «Via Lliure», i per la seva part el Síndic de Greuges instava la JEC, sense èxit, a ac-

85. Segons Pascual Sala, antic president del TC, el PP vol convertir el TC «en un òrgano de ejecución de sospechas» (publico.es (2 de setembre de 2015)); i per Xavier Arbós, catedràtic de Dret Constitucional a la UB, «...el TC (serà) percebut com un tribunal purament polític. Tristament polític» (*La Vanguardia* (3 de setembre de 2015). També dins el CGPJ hi va haver posicionaments en contra. La motivació anti-Mas va quedar palesa amb la presència al registre d'entrada al Congrés del candidat del PP a Catalunya.

86. Foment del Treball. Eleccions al Parlament de Catalunya - 2015.

87. Registre a les seus de CatDem i CDC el 28 d'agost, anunciat el dia abans als mitjans de comunicació i amb presència durant hores dels agents policials inactius a l'espera del secretari judicial.

88. CIS Estudio 3108, agosto-septiembre 2015.

89. VILANOVA, Esteve. «Un plat és un plat». *El Punt Avui* (27 de setembre de 2015).

90. Luis M. Linde va gosar alertar d'un possible 'corralito' i va haver de rectificar dos dies després quan diversos economistes van exigir la seva dimissió.

91. La declaració més sonada va ser la protagonitzada pel president espanyol, Mariano Rajoy, el dia 22, a Onda Cero: va mostrar ignorància de l'art. 11 de la CE sobre la titularitat de la nacionalitat espanyola, catalana i europea. La més trista, la del líder d'UDC proposant un govern de concentració dels partits unionistes.

92. «Voteu en gran», editorial conjunt de la Federació d'Associacions de Premsa, Revistes i Mitjans digitals publicat el dia 23 de setembre.

tuar immediatament per «la correcció» de la desproporció de les informacions electorals emeses per les televisions privades espanyoles a favor del PP, el PSOE i C's.⁹³ El dia 23, l'atenció va situar-se en la manipulació d'una resposta de la CE que contenia en la versió en castellà un paràgraf més que en l'anglesa,⁹⁴ amb la intenció de culminar els pronunciaments exteriors (Merkel, Cameron, Obama) a favor de la unitat d'Espanya,⁹⁵ i en el debat entre José M. García-Margallo i Oriol Junqueras, amb victòria del català.

A Osona van destacar els concorreguts mítings de JxSí a la plaça Major de Vic (3.000 persones) i de la CUP al Sucre, forces que van protagonitzar la campanya osonenca, i diversos manifestos favorables a JxSí i la CUP.⁹⁶ Al final de la campanya ja ningú no dubtava del caràcter plebiscitari del 27-S, que havia atret prop de 200 periodistes internacionals a Barcelona i una dotzena d'observadors internacionals.

Els resultats confirmaren les enquestes: destacada victòria de Junts pel Sí, amb 62 escons, que amb els 10 de la CUP configuraren per primera vegada un Parlament amb 72 diputats independentistes. Amb 25 escons se situà C's, com a força més representativa de l'unionisme,⁹⁷ amb un augment important per sobre del PSC (16), el PP i Csqep (11). Els socialistes (12,7 %), en franca davallada, havien aconseguit el resultat més baix de totes les eleccions celebrades, igual que el PP (8,5 %). Unió es quedà sense cap escó. En vots, JxSí i la CUP arribaren a 1.957.348, xifra mai obtinguda, que representa el 47,74 % d'una elevada participació (77,44 %), la màxima en uns comicis al Parlament.⁹⁸

A la comarca osonenca la victòria independentista va ser encara més gran amb JxSí i la CUP al davant: 70.142 vots (78,7%) en una de les participacions més altes entre comarques (82,8%). Semblantment passava a Vic i Torelló, però no a Manlleu, l'única població osonenca on C's va situar-se al segon lloc i el PSC al tercer.

En van resultar, doncs, un Parlament i un govern legitimats per avançar en el full de ruta i per implementar els informes del CATN, un govern vàlid per a la gestió diària, però que pot veure's entorpidida per la distància ideològica entre JxSí i la

93. La JEC va imposar aquesta mesura per al dia 20 a la tarda. TV3 registrà un *share* de l'1,4 %, rècord negatiu d'audiència. El Síndic de Greuges havia comparegut aquell mateix matí. L'actitud parcial de la JEC es manifestà també en la data de la resolució de la reclamació per part de Drets contra l'actuació de SCC: el 27-S, ja finalitzada la campanya.

94. Els dos textos es troben a *El Punt Avui* del dia 24 de setembre de 2015. L'endemà la CE ho va atribuir a un «error humà».

95. Encara el PP es va encomanar a Sarkozy en el seu míting final del dia 25.

96. El dia 23 un col·lectiu de més de cent advocats col·legiats a Vic presentà un manifest a favor de Junts pel Sí i la CUP al Temple Romà, recinte on UDC havia realitzat un míting el dia 13. El manifest que coincidia amb el d'uns dos-cents empresaris osonencs i amb un de diverses personalitats socials.

97. Clar exemple de FEM.

98. En el moment d'aquest escrit els resultats són encara provisionals: JxSí 1.620.973 (39,6 %), C's 734.910 (17,9 %), PSC 522.209 (12,7 %), Csqep 366.494 (8,9 %), PP 348.444 (8,5 %), CUP 336.375 (8,2 %), UDC 102.870 (2,5 %). A Osona: JxSí 62.141 (69,5 %), CUP 8.001 (9,3 %), C's 5.624 (7,6 %), PSC 5.144 (6,7 %), PP 3.494 (4,2 %), Csqep 2.737 (3,4 %), UDC 2.332 (2,8 %); Vic: JxSí 14.032 (66,7 %), CUP 1.821 (8,7 %), C's 1.660 (7,9 %), PSC 1.196 (5,7 %), PP 892 (4,2 %), Csqep 650 (3,1 %), UDC 606 (2,9 %); Manlleu: JxSí 6.031 (59,4 %), C's 1.215 (12,- %), PSC 851 (8,4 %), CUP 783 (7,7 %), PP 517 (5,1 %), Csqep 446 (4,4 %), UDC 209 (2,1 %); Torelló: JxSí 5.388 (64,4 %), CUP 805 (9,6 %), C's 597 (7,2 %), PSC 672 (8,1 %), Csqep 325 (3,9 %), PP 296 (3,6 %), UDC 180 (2,2 %).

CUP i que continuarà sent víctima de l'agressivitat de Madrid, ateses les reaccions del *gobierno* i dels partits espanyols. I tot plegat influirà en l'actitud de les forces polítiques a Osona en les seves relacions als consistoris, i el mapa polític tornarà a moure's, també per les eleccions del desembre. Igualment hi repercutirà la marxa de l'economia espanyola, encara prou malmesa: sembla que s'ha tocat fons en termes schumpeterians i que la baixada del barril de petroli hi ajudarà, si bé persisteixen els problemes estructurals i els nivells d'atur elevats —10.302 a Osona el juliol de 2015, al nivell del febrer de 2009—, amb precarietat laboral, sous baixos, treball per hores⁹⁹ i caràcter estacional, que expliquen les oscil·lacions de la xifra de l'atur i, per tant, amb una mínima cotització a la Seguretat Social que posa en perill el sistema de pensions d'Espanya. Amb tot això, junt amb la falta de crèdit que evidència l'absència d'entitats financeres de proximitat, el consum es mou al ralenti i pesen els interrogants de la globalització, de la Xina en especial. Els *think tanks* divergeixen, com és habitual.

En qualsevol cas, «l'avui no és mai el demà».

Breu epíleg al 27-S

Acabat el present treball, el dia 29 de setembre es van fer públiques les imputacions del president Artur Mas, de la consellera Irene Rigau i de l'exvicepresidenta Joana Ortega en relació amb el 9-N. El dia 13 d'octubre van ser citades elles i el dia 15, ell. Tant el moment de l'anunci de la citació i les paraules del ministre de Justícia —que mostraren un cop més la instrumentalització de la Justícia per part del *gobierno*— com la data escollida per a la declaració del president Mas —l'aniversari de l'afusellament pels feixistes espanyols del president de la Generalitat, Lluís Companys, detingut pels nazis—no semblen una casualitat, sinó la reacció del *gobierno* als resultats del 27-S, una reacció especialment electoral i també interna al si del PP.¹⁰⁰

Glossari de sigles

Partits i candidatures:

AP/PP: Alianza Popular/Partido Popular
AMD: Acció Municipal Democràtica
BeC: Barcelona en Comú
BNG: Bloque Nacionalista Galego
CC: Coalición Canaria
CDC: Convergència Democràtica de Catalunya
CiU: Convergència i Unió
CpC: Ciutadans pel Canvi
Csqep: Catalunya sí que es pot
CUP: Candidatura d'Unitat Popular

99. UGT de Catalunya. «Opacitat i precarietat a les ofertes de treball: el llegat de la crisi» (19 d'agost de 2015).

100. El diari *La Razón* va publicar la filtració de les dates de les declaracions el dia abans del 27-S.

C's: Ciutadans/Ciudadanos - Partido de la Ciudadanía
DC: Demòcrates Catalans
EIO: Entesa d'Independents d'Osona
ERC: Esquerra Republicana de Catalunya
ERC-AM: Esquerra Republicana de Catalunya - Acció Municipal
EUiA: Esquerra Unida i Alternativa
FIC: Federació d'Independents de Catalunya
ICV: Iniciativa per Catalunya - Verds
ICV-EPM: Iniciativa per Catalunya - Verds - Esquerra pel Progrés Municipal
ICV-EUA: Iniciativa per Catalunya - Verds - Esquerra Unida Alternativa
IO: Independents d'Osona
IPMO: Independents pel Progrés Municipal d'Osona
IU: Izquierda Unida
JxSí: Junts pel Sí
MC: Moviment Catalunya
MDC: Moviment Demòcrata Català
MES: Moviment d'Esquerres
NE: Nacionalistes d'Esquerra
NECat: Nova Esquerra Catalana
OM: Osona Municipal
O'83: Osona 83
PC: Procés Constituent
PDxC: Plataforma Democràtica per Catalunya
PI: Partit per la Independència
PLVI: Plataforma Vigatana
PMO: Progrés Municipal d'Osona
PP: Partido Popular
PRC: Partit Republicà Català
PxC: Plataforma per Catalunya
PSC: Partit Socialista de Catalunya
PSC-PM: Partit Socialista de Catalunya - Progrés Municipal
PSOE: Partido Socialista Obrero Español
PSUC/ICV-EPM: Partit Socialista Unificat de Catalunya - Entesa pel Progrés Municipal
PTC-UC: Partit dels Treballadors de Catalunya
RCat: Reagrupament per Catalunya
SI: Solidaritat Catalana per la Independència
Som.Cat: Som catalans
UCD-CDS: Unión de Centro Democrático - Centro Democrático y Social
UDC: Unió Democràtica de Catalunya
UPN: Unión del Pueblo Navarro
UPyD: Unión Progreso y Democracia

Altres

AMI: Associació de Municipis per la Independència
ANC: Assemblée Nacional Catalana
ASCL: Associació Socialisme, Catalunya i Llibertat
BCE: Banc Central Europeu
BdE: Banco de España
BOP: Butlletí Oficial de la Província
CAC: Consell de l'Audiovisual de Catalunya
CCMA: Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
CE: Constitució Espanyola de 1978
CEO: Centre d'Estudis d'Opinió
CERA: Cens d'Electors Residents Absents
CIS: Centro de Investigaciones Sociológicas
CCOO: Comissions Obreres
FEM: Fenòmens Electorals Mediàtics
FLA: Fons de Liquiditat Autonòmica
Idescat: Institut d'Estadística de Catalunya
JEC: Junta Electoral Central
OC: Òmnium Cultural
PAH: Plataforma d'Afectats per les Hipoteques
PNDD: Pacte Nacional pel Dret a Decidir
SCC: Societat Civil Catalana
TC: Tribunal Constitucional
UGT: Unió General de Treballadors
11-M: Data dels atemptats terroristes islamistes a Madrid el dia 11 de març de 2004
15-M: Moviment popular de protesta nascut a Portugal i escampat a l'Estat espanyol pel maig de 2011

Bibliografia

ALCALÀ, Cristina. «Las diez claves de la candidatura de Pablo Iglesias». [En línia]. <www.estrelladigital.es> (17 de gener de 2014).
ALEXANDRE, Víctor. «La paraula contra el mur». Barcelona: La Busca edicions, 2006.
BARREIRO, Belén. «14-M: Elecciones a la sombra del terrorismo». *Claves de la Razón Práctica* [Madrid], núm. 141 (2004).
BATALLER, Marc. «El déficit fiscal de Catalunya se situa en 15.006 milions». *El Punt Avui* (13 de juny de 2014).
BEL, Germà. *Anatomia d'un desengany*. Barcelona: Destino, 2013. (L'Àncora) — «Pseudobalança». *La Vanguardia* (15 de juliol de 2015).
BENI, Elisa. *La justicia sometida*. Madrid: Los libros de la catarata, 2015.

- BERROCAL, Salomé; FERNÁNDEZ, Clara. «Las elecciones legislativas de 2004. Un análisis de las encuestas y de la gestión comunicativa en la campaña electoral: su proyección en la decisión de voto». *Doxa Comunicación* [Madrid], núm. 4 (2008).
- BOSCH, Agustí. *Com votem i per què*. Barcelona: Editorial UOC, 2004.
- CABANA, Francesc et al. *Catalunya i Espanya. Una relació econòmica i fiscal a revisar*. Barcelona: Proa, 1998.
- CASALS, Xavier. *La Plataforma per Catalunya: la eclosión de un nacional-populismo catalán (2003-2009)*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), 2009. (WP, 274)
- «Per què PxC ha sorgit a Vic?». *L'Avenç* [Barcelona], núm. 375 (2012).
- CASANOVA, Eugeni. *Guerra bruta i discurs de la por*. Lleida: Pagès Editors, 2014.
- COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA. COMISSIÓ D'ECONOMIA CATALANA. *Economia de Catalunya. Preguntes i respostes sobre l'impacte econòmic de la independència*. Barcelona: Profit Editorial, 2014.
- CULLA, Joan B. *La dreta espanyola a Catalunya. 1975-2008*. Barcelona: La Campana, 2009.
- DE JÒDAR, Julià; FERNÁNDEZ, David. *Cop de CUP*. Barcelona: Columna, 2012.
- DELCLÒS, Tomàs. «Pásalo». *El País Catalunya* (16 de març de 2004).
- EKAIZER, Ernesto. *Indecentes. Crónica de un atraco perfecto*. Barcelona: Espasa Libros, 2012.
- ESCOLAR, Ignacio. *Retrato del poder*. Monográfico «Los correos de Blesa». Madrid: eldiario.es, 2014. (Cuadernos #04)
- FUNDACIÓN ALTERNATIVAS. «Balance de las dos legislaturas de Zapatero». A: *Informe sobre la democracia en España: la estrategia de la crispación, 2012*. Madrid: IDE, 2012.
- GARCÍA, Virginia et al. *Comunicación política y campañas electorales: estrategias en elecciones presidenciales*. Barcelona: Gedisa, 2005.
- GUINDAL, Mariano. *El declive de los dioses*. Barcelona: Planeta, 2011.
- HOMS, Francesc. *El dret a decidir. Estació concert*. Barcelona: Editorial Base, 2010.
- JULIANA, Enric. *Modesta España. Paisaje después de la austeridad*. Barcelona: RBA Libros, 2012.
- LÓPEZ TENA, Alfons. *Catalunya sota Espanya. L'opressió nacional en democràcia*. Barcelona: Dèria Editors / La Magrana, 2007.
- MACIAS, Pere; OLIVER, Òscar. *Infraestructures d'Estat*. Barcelona: Raval Edicions / Pòrtic, 2014.
- MAJÓ, Joan. *No m'ho crec*. Barcelona: La Magrana, 2009.
- MARTÍ, Pere. *Escac a l'Estat*. Barcelona: Raval Edicions / Pòrtic, 2015.

- MICHAVILA, Narciso. *Guerra, terrorismo y elecciones: incidencia electoral de los atentados islamistas en Madrid*. Madrid: Documento de Trabajo (DT) del Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, 2005.
- MIRÓ X.; BRUGUÉ, D. «El gran salt de l'independentisme». *El Punt Avui* (3 d'agost de 2014).
- MOLAS, Isidre. *Abstener-se és una altra manera de participar*. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), 1994. (WP, 100)
- MOLINAS, César. *Qué hacer con España. Del capitalismo castizo a la refundación de un país*. Barcelona: Destino, 2013.
- NIÑO-BECERRA, Santiago. *Más allá del crash. Apuntes para una crisis*. Barcelona: Los libros del Lince, 2011.
- OLMEDA, José A. *Miedo o engaño: el encuadramiento de los atentados terroristas del 11-M en Madrid y la rendición de cuentas electoral*. Madrid: Documento de Trabajo (DT) del Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, 2005.
- PARTAL, Vicent. *Desclassificat 9-N*. Barcelona: RBA / La Magrana, 2015.
- PAU, Francesc. «Acerca de la abstención». A: *Ciudadanía y política: X Jornadas de la Asociación Española de Letrados de Parlamentos*. Madrid: Tecnos, 2004.
- PERICOT, Jordi; CAPDEVILA, Arantxa (ed.). *Lespectre del tripartit. Comunicació política i comportament electoral a les eleccions catalanes del 2006*. Barcelona: UPF. UNICA, 2009.
- PORTABELLA, David. «El maig d'insomni» i «Dia d'ambulàncies i d'ignorar Botín». *El Punt Avui* (6 de maig de 2012).
- RENIU, Josep M. «Els independents a Osona: testimonialisme o segona força?». *La Revista d'Osona* [Vic], núm. 2 (1997).
- RENIU, Josep M.; GONZÁLEZ, Miquel; CASTELLNOU, Enric. *La política a Osona*. Vic: Eumo Editorial, 2002.
- RENIU, Josep M.; CASTELLNOU, Enric. *Desafecció democràtica o crisi de la política tradicional? Canvi i continuïtat a les eleccions locals a Vic, 1999-2007*. Vic: Ajuntament de Vic, 2008.
- *Canvi i continuïtat a les eleccions locals a Manlleu, 1991-2007*. Manlleu: Ajuntament de Manlleu, 2009.
- RIBA, Tian. *9-11-2014. Crònica d'un trencament*. Barcelona: La Mansarda, 2014.
- RODON, Toni. «La (no) importància de l'abstenció electoral». *El Pati Descobert* (13 de febrer de 2011).
- ROIG, Berta. «Qui paga les pensions a qui?». *L'Econòmic* (19-23 de maig de 2014).
- ROS, David; FATJÓ, Roger. «Endeutament i repartiment d'actius. Té preu la llibertat?». A: COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA. COMISSIÓ D'ECONOMIA CATALANA. *Economia de Catalunya. Preguntes i respostes sobre l'impacte econòmic de la independència*. Barcelona: Profit Editorial, 2014.

RUIZ, Juan Rafael; STUPARIU, Patricia. «Cajas de Ahorros: crítica a la versión oficial». [En línia] <www.publico.es> (2014).

SALA I MARTÍN, Xavier. *És l'hora dels adéus?* Barcelona: Rosa dels Vents, 2014.

SAMPEDRO, Víctor (comp.). *13-M. Multitudes on line*. Madrid: Libros de la Catarata, 2005.

SEBASTIÀ, Jordi. «Els FEM fan el seu paper». *El Punt Avui* (5 de maig de 2015).

URQUIZU, Ignacio. «El vuelco electoral del 22-M». *Claves de la Razón Práctica* [Madrid], núm. 214 (2011).

VILA, Joan. *La crisi des de la trinxera*. Girona: Curbet Edicions, 2014.

VILAJOSANA, Josep M. «La justificación de la abstención». *Revista de Estudios Políticos* [Madrid], núm. 104 (1999).

VILANOVA, Esteve. «Un plat és un plat». *ElPunt/Avui* (27 de setembre de 2015).

Dades estadístiques

Anuari Estadístic de Catalunya (anys 2008, 2009 i 2010). Generalitat de Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.

Baròmetres del CEO (anys 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 i 2014 i Estudi 3108 de 2015).

Baròmetres del CIS (de gener de 2003 a juliol de 2015).

Butlletins de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona (anys del 2002 al 2015).

Consell Comarcal d'Osona: «30 Anys d'Ajuntaments democràtics a Osona». 2009.

CCOO de Catalunya: «Mapa de l'atur a Catalunya. Evolució 2009-2013». Febrer 2014.

Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions Institucionals. Agost de 2014.

Gobierno de España. Ministerio del Interior. Agost de 2014.

Unió Comarcal d'Osona de la UGT de Catalunya: «Informe sobre la destrucció de l'ocupació a la comarca d'Osona». Vic, agost 2011.

Documents

Cortes Generales. Diario de Sesiones del Congreso de los Diputados. Pleno y Diputación Permanente. Núm. 192 (2014).

Parlament de Catalunya. Diari de Sessions del Parlament de Catalunya. Núm. C-208 (8 d'octubre de 2013), corresponent a la Sessió 9 de la Comissió.

Parlament de Catalunya. Diari de Sessions del Ple del Parlament de Catalunya. Núm. P-44 (16 de gener de 2014).

Quaderns del CAC, núm. 19-20 (abril-desembre de 2004) Barcelona: CAC.

Hemerografia

BOE: núm. 159, Sec III. de 4 de julio de 2015, i núm. 181, Sec. III de 30 de julio de 2015

BOP de Barcelona: núm. 102 i annexos I, II i III de 2003, núm. 104 i annex de 2007, BOP de 26 d'abril de 2011 i BOP de 25 de maig de 2015.

BOP de Girona: núm. 48, 96, 220 i 238 de 2003, 86 i 214 de 2007, i 79 de 2011.

El 9 Nou, Diari de Manlleu, El Vigatà, Avui, El Punt Avui, Ara, L'Econòmic, La Vanguardia, El País.

Publicacions digitals: elsingulardigital.cat, mon.cat, nacioidigital.cat, osona.cat, vilaweb.cat, eldiario.es, publico.es, estrelladigital.es

ANNEX

Regidors 2011 i 2015 (en cursiva els regidors actuals)

Un * davant del nom indica que també figura en la relació de regidors del llibre *30 anys d'Ajuntaments democràtics a Osona. Càrrecs electes*, editat pel Consell Comarcal d'Osona l'any 2009 i que abasta des de 1979. I el parèntesi posterior assenyala la condició de regidor l'any 2011 i la candidatura. La cursiva correspon als regidors elegits el 2015.

El signe > indica baixa al consistori durant el mandat de 2011.

El signe < indica alta un cop començat el mandat 2011.

Els signes >> indiquen baixa al consistori durant el mandat de 2015.

Els signes << indiquen alta al consistori un cop començat el mandat de 2015.

municipi, partit i nom

Alpens

GDA-AM

* Barniol Carcasona, Montserrat (2011 GdA)

Camprubí Rovira, Jordi (2011 GdA)

Camprubí Rovira, Xavier

Casanovas Viaplana, Roger (2011 GdA)

Jareño Camero, Magdalena

Martínez Caamaño, Anahí (2011 GdA)

Prat San, Lluís (2011 GdA)

Reina Orra, Lluís

Serra i Subirà, Josep M. (2011 GdA)

Sucarrats Clotet, Laia

Traveria Bernadet, Albert (2011 GdA)
Valldaura Giravent, Maria Concepció

Balenyà

JxB

Flores Zurita, Manel (2011 JxB)
Magem Marsó, Anna (2011 JxB)
Moreso Gastro, Laura
Roig Solé, Ramon (2011 JxB)
Sáez Monleon, Alexis
Sala Domingo, Rosa (2011 JxB)
Sallent Font, Josep (2011 JxB)

PSC-PM

* *Criach Vila, Jaume (2011 PSC-PM)*
* *Girvent Oliva, Tomàs (2011 PSC-PM)*
* *Martínez Gallardo, Susana (2011 PSC-PM)*
* *Pérez Álvarez, Lluís F. (2011 PSC-PM)*
Pujol Martínez, Alícia (2011 PSC-PM)

CiU

* *Mas Bigas, Antoni (2011 CiU)*

ERC-AM

Soldevila Sentmartí, David

El Brull

ARA BRULL

Altés Sancho, Núria
Cartanyà Beltran, Albert
Guerrero Arrojo, Juana (2011 AB)
* *Grau Renom, Maria (2011 AB)*
* *Medina Serrahima, Pere (2011 AB)*
* *Roquer Sala, Ramon (2011 AB)*
* *Sala Prat, Lluís (2011 AB)*
Soler Adillon, Oriol
* *Teixidó Turner, Ferran (2011 AB)*
Ubinyana Vivion, Daniel (2011 AB)

Calldetenes

CiU

Blancafort Bancells, Abel (2011 CiU)
* *Brachs Roviró, Josep Maria (2011 CiU)*
Ceamanos Badillo, Josep
Illa Puig, Benet (2011 CiU)
Pradell Valero, Mercè
Pradell Farrés, Roger <<
* *Verdaguer Montanyà, Marc (2011 CiU)*
Vila Paniagua, Laura >>
Viver Fabregó, Manuel

Poble en Marxa-CUP-PA

* *Erra Gallach, Miquel (2011 PeM-CUP)*
* *Freixa Ors, Eva (2011 PeM-CUP)*
Velasco Trassierra, Sergi
Vilà Salarich, Mireia

ERC-AM

Arumí Cassany, Joan (2011 ERC-AM)
* *Barniol Llimós, Ramon (2011 ERC-AM) <*
Cañete Ariza, Cristina (2011 ERC-AM) >
* *Mas Coll, Jaume (2011 ERC-AM) >*
* *Domènech Tió, Xanti (2011 ERC-AM) <*
* *Parramon Arimany, Jaume (2011 ERC-AM)*
Puigdesens Font, Antoni
Rovira Rovira, Maria Dolors
Urgellés Millan, Nil Tomàs (2011 ERC-AM)

Centelles

PSC-CP

Arisa Argemí, Josep (2011 PSC-PM)
* *Arisa Coma, Miquel (2011 PSC-PM)*
* *Castells Preseguer, Antoni (2011 PSC-PM) <*
Ciudad Fernández, Cristina
* *Chávez Calm, Anna (2011 PSC-PM)*
* *Garcés Nadeu, Miquel (2011 PSC-PM)*
Higueruelo Demason, Sònia (2011 PSC-PM) >
* *Paré Aregall, Josep (2011 PSC-PM)*
Prado Martínez, Jacinto (2011 PSC-PM)
Serra Mas, Xavier
Verdaguer Paré, Neus (2011 PSC-PM)
Urpina Romeu, Maria (2011 PSC-PM)

ARAJUNTS-AM

Alabart Saludes, Miquel Àngel
Barquer Cruz, Víctor
Giol Amich, Alfons
Gómez Sala, Norbert (2011 ERC-AM)
Prims Damas, Margarita
Puig Moré, Rosa

CiU

Matas Babón, Isabel (2011 CiU)>>
Morera Ayza, Jordi (2011 CiU)
Valls Pérez, Jordi <<

APC-E

* Falgueras Marsal, Assumpta (ApC-E 2011) >
Carrasco Garcia, Dani (ApC-E 2011) <

Collsuspina

AC-AM

Batlló Farriol, Oriol (2011 AC-AM)
Circuns Puigrodon, Jordi
Ciuró Duran, Elisabet
* *Oller Olivares, Eloi (2011 AC-AM)*
Tarter Homs, Marta (2011 CiU)
Torras del Olmo, Sofia (2011 AC-AM)
Vilaseca Closa, Núria (2011 AC-AM)

CiU

* Cànovas Tamayo, Emília (2011 CiU)
* Girvent Pujadas, Josep M. (2011 CiU) >
Vallejo Fidalgo, Miquel (2011 CiU) <

Espinelves

JpE-AM

Claveria Regales, Joan Manuel (2011 ERC-AM)
Delgado Calero, Núria
Díaz Manso, Eduard (2011 d'EL a ERC-AM <)
Geli Soler, Jordi
* *Roquet Pahí, Sandra*

CiU

Creixans Rovira, Carles (2011 CiU)
Parareda Ventura, Carles (2011 CiU)

EL Espinelves Lliure

(2011 regidor i grup incorporat a ERC-AM >)

EV Espinelves Viu

Vilaseca Noguera, Joan (2011 EV) >
(plaça vacant)

E,UP-PM

Breix Rossell, Josep (2011 E,UP-PM) <

L'Esquirol

AUD-ERC-AM

* *Bagaria Canal, Ventura (2011 IC-E-AM)*
Callejón Creus, Joan (2011 UD) <
Garolera Coromina, Ignasi
Martínez Casellas, Ferran
Molas Rifà, Alba (2011 UD) <
* *Montanyà Rifà, Àlex (2011 UD)*
Pons Puntí, Joan
Puigdesens Iglésias, Marta

CiU

Bancells Hornowski, Àlex <<
* *Comas Danés, Antoni (2011 CiU)*
Corominas Ruaix, Santi <<
* *Mas Falgueras, Josep (2011 CiU)*
Ramon Febrer, Ros >>
Matavera Rifà, Joan (2011 CiU) <
* *Rodrigo Carbó, Ma. Assumpta (2011 CiU)*
* *Roquer Dorca, Antoni >>*
Serra Farrés, Jaume (2011 CiU) >
Triola Comas, Montse

UD

* *Prat Canal, Rosa Maria (2011 UD) >*
Rosquellas Garolera, Santi (2011 UD) >

CIP-E

- * Castells Casellas, Josep (2011 CiP-E)
- Pàmies Giménez, Francesc Xavier (2011 CiP-E)
- * Riera Cusí, Sebastià (2011 CiP-E)

Folgueroles

IF

- * *Baronet Aldabó, Carles (2011 IF)*
- Bertrans Masferrer, Maria Carme (2011 IF)*
- Casadevall Morató, Cèlia (2011 IF)*
- Castillo Torre de Mer, Jacint (2011 IF)*
- Custodi Bernadet, Anna Maria (2011 IF)
- Forcada Pujols, Albert (2011 IF)*
- Masoliver Rota, Maria Eulàlia (2011 IF)*

ERC-AM

- * *Bové Navarro, Lluís Joaquim*
- Busquiel Nieto, Joan Josep*
- Buigas Llobet, Xavier (2011 ERC-AM) >
- González Martín, Antoni*
- Prat Vila, Carles (2011 ERC-AM)
- Ramon Izern, Gibet (2011 ERC-AM) <

CiU

- Camps Boixadera, Josep*
- * Farré Riera, Josep (2011 CiU) <
- * Masramon Tenas, Miquel (2011 CiU) >
- Padrós Reixach, Lluís*
- * Vivet Roura, Josep (2011 CiU)

Gurb

CiU

- Alcubierre Roca, Judit (2011 CiU)*
- Carbonell Farrés, Elisabet*
- * *Badia Casas, Sílvia (2011 CiU)*
- Brugués Daví, Biel (2011 CiU)*
- * Espona Justo, Joaquim (2011 CiU)
- * *Falgueras Verdaguer, Josep Maria (2011 CiU)*
- * Mauri Dot, Jordi (2011 CiU)
- * *Roca Tió, Joan (2011 CiU)*

ERC-GURB-AM

- Bellver Pastor, Santi*
- Casassas Jordà, Josep*
- Faro Basco, Montserrat*
- Miralpeix Ballús, Pere*
- Molist Bover, Pere (2011 ERC-AM)*
- * Mundó Blanch, Carles (2011 ERC-AM)
- * Pou Arumí, Jaume (2011 ERC-AM)

SI

- Herrera Guardiola, Cristina (2011 SI)

Lluçà

FEM

- * *Comellas Salada, Alexandre*
- Font Font, Enric*
- Palomera Espelt, David*
- Solé Latorre, Joan Carles*

IpLiSE-AM

- * *Boixadé Calm, Eva (2011 IpLSE)*
- * Compte Figueras, Jordi (2011 IpLSE)
- * Costa Pérez, Jordi (2011 IpLSE)
- Gallorte Arregui, Gemma*
- * Pujals Cruells, Xavier (2011 IpLSE)
- Villagrasa Arbolí, Sergi*

CiU

- Solà i Piniella, Joan Manuel (2011 CiU) <
- Castany i Pujol, Jaume (2011 CiU)
- Trabal Carós, Rosa (2011 CiU) >
- Aguilar Rodríguez, Alexis (2011 CiU) >
- (plaça vacant)

Malla

UxM

- Bover Franquesa, Rosa Maria*
- Font Gallifa, Josep*
- Muntal Vila, Maria Teresa*
- * Muntal Vila, Lluís (2011 UPM)
- Redorta Peix, Xavier*
- Riesco Malet, Maria Dolors (2011 UPM)*

Sabata Font, Sílvia (2011 UPM)
Sentmartí Castañé, Eudald (2011 UPM)

CiU

- * Baucells Ribas, Jordi (2011 CiU)
- * Higuero Molina, Carme (2011 CiU)
- * Paracolls Molas, Mercè (2011 CiU)

Manlleu

ERC-JFM-AM

- * Alsina Teixidó, Marta
- * Bassas Aumedes, Maria Carme (2011 ERC)
- * Bosch Petit, David (2011 ERC) >
- Garrido Serra, Àlex (2011 ERC)*
- * Mas Febrer, Josep (2011 ERC)
- Masnou Blanch, Josep (2011 ERC)
- * Palomar González, Maria Josep (2011) <
- * Prat Boix, Pere (2011 ERC)
- Sellarès València, Eudald*
- Torrentgenerós Arjalaguer, Joan (2011 ERC)
- Trillas Torrents, Carme (2011 ERC)*
- Valls Cabanas, Maria Carme (2011 ERC)
- Vilaregut Sáez, Enric (2011 CiU) >*

CiU

- Casadevall Torras, Isabel*
- Crespo Anglada, Ferran (CiU 2011) <
- * Freixa Molist, Josep M. (2011 CiU) >
- Gay Estévez, Miquel*
- Godayol Codony, Jordi (2011 CiU) <
- Nieto Moral, Benjamí*
- * Puntí Sañé, M. Mercè (2011 CiU)
- Soldevila Casacuberta, Ramon*
- Suriñach Aguilar, Josep (2011 CiU)

CiU (no adscrita)

- Gallifa i Company, M. Teresa (2011 CiU)*

CUP-PA

- Dot Cantillo, Ismael*
- Generó Prat, Albert*
- Generó Prat, Laura*
- Rifà Castro, Eudald*

PSC-CP

- López Garcia, Àlex*
- Moreta Rovira, Marta*
- Poyato Rodríguez, Antoni*

PSC-PM (no adscrits)

- * Colomer i Gaja, Josep (2011 PSC)
- Cuenca Gámiz, Rafa (2011 PSC)
- Sala i Pujol, Fina (2011 PSC)

MES

- Collell Suriñach, Dolors*

ICV-EUiA

- * Anglada i Jordà, Josep M. (2011 ICV)
- Sánchez Gueldos, Miquel*

PxC (no adscrits)

- Dachs Coll, Jordi (2011 PxC) >
- Márquez Acedo, Joan Manuel (2011 PxC) >
- Domínguez Verdejo, Humilde (2011 PxC-no adscrit) <
- Polo Cordero, Francesc (2011 PxC-no adscrit) <
- * Sánchez Gueldos, Antoni (2011 PxC-no adscrit)

Les Masies de Roda

CiU

- Bosch Carbó, David*
- * Isern Serrabasa, Ramon (2011 CiU)
- * Gros Roca, Jordi (2011 CiU) >
- Ribas Ventura, Jordi (2011 CiU) <*
- * Riera Mercader, Jaume (2011 CiU)
- Sallés Roca, Lluís (2011 CiU)*

MRI-AM

- * Basagaña Masoliver, Jordi (2011 MRI-AM)
- * Pallàs Arisa, Víctor (2011 MRI-AM)
- Vistós Mas, Jordi (2011 MRI-AM)

Les Masies de Voltregà

PSC-PM

- * Álvarez Pujol, M. Rosa (2011 PSC-PM)
- * Anglada Sancho, Patrick (2011 PSC-PM)

Castañé Moreta, Montse (2011 PSC-PM)
* *Garcia Gordillo, Gaietà (2011 PSC-PM)*
Ruiz Leiva, Verònica
Sánchez López, Gemma
* *Sanglas Areñas, Joan (2011 PSC-PM)*
* *Vilamala Bastarras, Sergi (2011 PSC-PM)*
* *Vilella Pladevall, Antoni (2011 PSC-PM)*

CiU

Burgaya Nogué, Ramon (2011 CiU)
Matavacas Codina, Jordi (2011 CiU)
Porta Batllebò, Montserrat (2011 CiU) <
* *Prat Trapé, Joan (2011 CiU) >*
Serrabasa Puntí, M. Dolors (2011 CiU)
Traserra Roca, Glòria

SV-AM

Corominas Padrós, Serafi
Mas Mauri, Montserrat

Montesquiu

ERC-AM

Castany Paret, Anna (2011 ERC-AM) <
* *Ferreres Vergés, Elisabet (2011 ERC-AM)*
Merchant Salces, David
Martínez Rodríguez, Glòria (2011 ERC-AM)
* *Sidera Jubany, Esteve (2011 ERC-AM)*
* *Soler Llopis, Xavier (2011 ERC-AM) >*

APM-CUP-PA

Colomo Espona, Carles
Freixer Serradell, Joan (2011 AxM-CUP) >
Salvans Codina, Josep (2011 AxM-CUP) <
* *Vilanova Orriols, Liliàna (2011 AxM-CUP)*

CiU

Romà Martí, Albert (2011 CiU) >
Romeu Cruells, Jaume
Trapé Farrés, Frederic (2011 CiU) <

Muntanyola

TFM

Alibés Balmes, Antoni
* *Camprubí Escalé, Imma*
* *Llorà Almeda, Ramon (2011 CiU) >*
Morera Calm, Carles (CiU 2011) <

ERC-AM

Carrasco Salamó, Rosa Maria (2011 MI-AM) >
* *Bou Castellà, Antoni (2011 MI-AM) <*
Sabata Serra, Xavier (2011 MI-AM) <
* *Zorrilla Piqué, Alfons (2011 MI-AM) >*

CiU

* *Alier Serra, Lluís (2011 CiU)*
Comella Riera, Mercè (2011 CiU)
* *Guzman Bravo, Maria Dolors (2011 CiU)*
Sistrachs Llobet, Jordi
* *Tió Parés, Àngel (2011 CiU)*

Olost

OiSC-AM

Ambròs Solanellas, Ramon (2011 OiSC-AM) <
* *Freixanet Mayans, Josep M (2011 OiSC-AM)*
* *Garolera Molas, Josep (2011 OiSC-AM)*
Jové Raubert, Robert
Martí Grau, Pere
* *Mesquies Call, Ricard*
* *Pitarch Mas, Òscar (2011 OiSC-AM)*
Reñé Castany, Núria (2011 OiSC-AM)
Salvans Humet, Joan (2011 OiSC-AM) >
Salvans Muns, Gil (2011 OiSC-AM)
* *Salvans Camps, Anna (2011 OiSC-AM)*
* *Salvans Correas, Antoni*
Soldevila Vall, Cèlia

CiU

* *Prieto Llop, Antoni (2011 CiU)*
* *Soler Casademunt, Rosa (2011 CiU)*

Orís

CiU

- * *Basco Cirera, Arnau (2011 CiU)*
- * *Crous Serra, Pere (2011 CiU)*
- Moreno Vallbona, Núria (2011 CiU)*
- Serrabassa Bou, Iolanda*
- * *Soldevila Rifà, Josep (2011 CiU)*
- * *Toneu Toneu, Jaume (2011 CiU)*
- Vilavendrell Freixas, Sandra (2011 CiU)*

IpO-PM

- Panadero Contreras, Antoni (2011 IPO-PM)*
- Segura Gómez, Raquel*

Oristà

CiU

- Grau Lladó, Joan*
- * *Pons Gil, Joan (2011 CiU)*
- * *Rocadembosch Bruch, Josep*
- Sucarrats Sabatés, Marc (2011 CiU)*
- * *Tarradellas Font, Jordi (2011 CiU)*

GMO-CP

- * *Cardona Casals, Jordi (2011 PM-GMO)*
- * *Cornejo Hidalgo, Vicenç (2011 PM-GMO)*
- Pujol Giox, Antònia (2011 PM-GMO)*
- * *Serra Boixader, Andreu (2011 PM-GMO)*

Perafita

CiU

- Anfruns Serra, Alícia (2011 CiU)*
- * *Casals Costa, Ramon (2011 CiU)*
- Casellas Grau, Àngel (2011 CiU)*
- Compta Núñez, Joan (2011 CiU)*
- * *Picas Baltanas, Damià (2011 CiU)*
- Picas Rodellas, Marta*
- * *Puig Font, Pere (2011 CiU) >*
- Punsola Dachs, Josep (2011 CiU) <*
- Rosell Icart, Yolanda*
- Sala Serra, Josep (2011 IxP-AM) <*
- Tort Carrera, Marc*

IxP-AM

- * *Berengueras Garolera, Ramon (2011 IxP-AM) >*

Prats de Lluçanès

ERC-AM

- Borralleras Soler, Glòria*
- Font Coma, Ramon (2011 ERC-AM)*
- * *Juvanteny Canal, Montserrat (2011 ERC-AM)*
- * *Peraire Soler, Isaac (2011 ERC-AM)*
- Plans Canal, Anna*
- * *Pons Baños, Judit (2011 ERC-AM)*
- Roset Aligué, Yolanda (2011 ERC-AM)*

CiU

- Batriu Font, Jordi (2011 CiU)*
- Bruch Franch, Jordi*
- * *Cruells Cortinas, Josep (2011 CiU)*
- Ferrer Vivet, Joan (2011 CiU) <*
- Martínez Moya, Raquel (2011 CiU) >*
- * *Perarnau Borralleras, Mercè (2011 CiU)*
- * *Plans Pujals, Segimon (2011 CiU) <*
- Ponsa Sala, Ariadna (2011 CiU) <*
- * *Vila Vilalta, Lluís (2011 CiU)*

Roda de Ter

IPR

- * *Serra Vergara, Albert (2011 IpR-PM-no adscrit)*
- * *Costa Mulas, Francesca (2011 IpR-PM)*
- González Fernández, Eva*
- Tristancho Manso, Iolanda (2011 IpR-PM)*
- Verdaguer Iborra, Marc*
- Vila Tió, Antoni*

ERC-AM

- Barniol Puntí, Marta (2011 ERC-AM) >*
- Bonilla Burgaya, Jordi (2011 ERC-AM)*
- Canadell Rusiñol, Roger*
- Corominas Berloso, Roger (2011 ERC-AM)*
- Martín Pero-Martín, Petra (2011 ERC-AM)*
- Montané Romero, Xavier (2011 ERC-AM) <*
- * *Serra Macià, Jordi (2011 ERC-AM)*

CiU

- * *Escarrabill Creus, Antoni (2011 CiU)*
- * Expósito Budia, Carme (2011 CiU)

IPR-PM

- Masoliver Valdivieso, Miquel (2011 IpR-PM) >
- Rosanas Lupiola, Joan (2011 IpR-PM)
- * Teixidor Blasi, Xavier (2011 IpR-PM) <

PxC (no adscrit)

- Povedano Serrano, Sebastià (2011 PxC-no adscrit)

Rupit i Pruit

RUPITIPRUIT-AM

- Marcé Pujol, Albert (2011 CiU)*
- Aulet Barris, Josep*
- * *Crosas Vigué, Carme (2011 CiU)*
- Heras Balmes, Jaume*
- Marsal Capdevila, Lourdes*

CiU

- * Balmes Surroca, Montserrat (2011 CiU)
- Casacuberta Colom, Elisabet (2011 CiU)
- * Codinach Illamola, Pere (2011 CiU)
- Colom Alibés, Joan*
- * *Dorca Aragonès, Lluís Manuel*
- * Juanola Colom, Sebastià (2011 CiU)
- * Muñoz Juanola, Carles (2011 CiU)

Sant Agustí de Lluçanès

CiU

- * *Camprubí Sanglas, Albert (2011 CiU)*
- * Codinach Casaramona, Joaquim (2011 CiU)
- * Dot Rota, Gabriel (2011 CiU)
- * *Pujol Boladeras, Josep (2011 CiU)*
- * *Subirana Parés, Josep (2011 CiU)*

Sant Bartomeu del Grau

SBiALB-AM

- Ausió Escarrà, Núria (2011 SBIALP-AM) >
- Benito Sayol, Emili (2011 SBIALP-AM)*
- Puig Fernández, Francesc Xavier*
- Salvans Crespi, Josep (2011 SBIALP-AM)*
- Torras Prat, Xavier (2011 SBIALP-AM)

Ixsbg

- Carrera Bonet, Sandra*
- Garcia Maldonado, Rosa Maria*
- Puyol Pérez, David*

CiU

- * Camps Masramon, Jacint (2011 CiU)
- Carbonell Farrés, Genoveva (2011 CiU) >
- * Farrés Rocabembosch, Jordi (2011 CiU) <
- * *Musoll Pascuet, Judit*
- * Pérez Besa, David (2011 CiU)

Sant Boi de Lluçanès

CiU

- Castro Martínez, Maria*
- Garrido Alegria, Anna M. (2011 CiU)*
- * *Martínez Castro, Josep (2011 CiU)*
- * *Masramon Falgueras, Josep Maria (2011 CiU)*
- Ramon Blázquez, Verònica (2011 CiU)
- * Sadurní Morral, Albert (2011 CiU)

ERC-AM

- Cruells Codina, Enric*
- * *Giravent Lladó, Josep Maria (2011 PM-I)*
- * *Verdaguer Cardona, Concepció (2011 PM-I)*

Sant Hipòlit de Voltregà

PSC-PM

- Codina Ordeig, Jaume (2011 PSC-PM)*
- * Contreras Barceló, Elisabet (2011 PSC-PM)
- Jiménez Gómez, Maribel (2011 PSC-PM)* <
- López Hernández, Heidi (2011 PSC-PM)
- Puig Suriñach, Francina (2011 PSC-PM)*
- * Serrallonga Gutiérrez, Lluís (2011 PSC-PM) >
- * *Vilamala Bastarras, Xavier (2011 PSC-PM)*

CiU

Adarve Panicot, Pol (2011 CiU) >
Aulina Altarriba, Immaculada (2011 CiU)
* Baroy Sánchez, Salvador (2011 CiU))
Burgaya Devesa, Josep M. (2011 CiU) <
Cirera Burgaya, Sergi
* Pous Rosquellas, Ester (2011 CiU)
Pujol González, Salvador
Suñé Casas, Irene
Turró Calvet Joan
* Vigué Pujol, Andreu (2011 CiU)

SV-AM

Codina Rifà, Roger
Colom Serra, Marta
Serra Rodríguez, Hipòlit

Sant Julià de Vilatorrada

AVV-AM

* Company Sala, Josep (2011 AVV-AM)
Costa Canadell, Adelaida (2011 AVV-AM)
Costa Muntadas, Divina
Garolera Comas, Santi (2011 AVV-AM)
Hervias Rodríguez, Francesc
* *Rodríguez Casadevall, Joan Carles (2011 AVV-AM)*
Solanas Roca, Lluís
Subirana Arumí, Trini (2011 AVV-AM)
Suñén Vilamala, Cristina
Vilalta Vivet, Lluís (2011 SI)
* Vilella Ramoneda, Jaume (2011 AVV-AM)
Vilarrasa Codinach, Marc (2011 CiU-no adscrit)

CiU

* *Miravet Peris, Jaume (2011 CiU)*
* Puigbò Coll, Feliu (2011 CiU)
Soler Riera, Joan
CiU (no adscrit)
* Sala Vila, Maria Carme (2011 CiU-no adscrit)

Sant Martí d'Albars

CiU

* Cortina Giró, Maria Rosa (2011 CiU)
* *Erra Soler, Ramon (2011 CiU)*
Manubens Cortina, Sandra
* Montferrer Pujol, Laura (2011 CiU)
Padrós Ferrer, Ramon
* *Puig Vall, Lúdia (2011 CiU)*

ISMA-AM

Soler Agustí, Jordi
Vilalta Vilaregut, Lourdes (2011 ISMA-AM)

Sant Martí de Centelles

ISM

* *Grau Aregall, Josep Antoni (2011 ISM)*
Pujol Riera, David (2011 ISM)
* *Roca Carrasco, Jaume (2011 ISM)*
Roca Carrasco, Núria (2011 ISM)
* *Sallés Farràs, Albert (2011 ISM)*
* *Sena Sicart, Maria (2011 ISM)*

CiU

Arjant Blanch, Margarita (2011 CiU)
* *Boix Marsal, Andreu (2011 CiU)*
* *Sans Tantià, Pere (2011 CiU)*

GdSMC-E

Haro Carmona, Maria Luz
Serrat Sellabona, Xavier

Sant Pere de Torelló

EPS-AM

* *Bardolet Mayola, Xavier*
Castells Criballés, Griselda
Coll Serra, Laura
* *Fàbrega Colomer, Jordi (2011 EPSP-AM)*
Fité Girvés, Joaquim (2011 EPSP-AM)
González Soler, Noemí
* Magem Prat, Isabel (2011 EPSP-AM)
Páez Islan, Neus
* *Paret Mora, Ramon (2011 EPSP-AM)*

Puigví Vilà, Raquel (2011 EPSP-AM)
Rossell Verdaguer, Mireia (2011 EPSP-AM)
* *Rusterazo Bassas, Dolors (2011 EPSP-AM)*
Sánchez Verdaguer, Irene
Serra Josep, Xavier
Serra Gimeno, Jordi (2011 EPSP-AM)
Serra Iriarte, Xevi (2011 EPSP-AM)
* Vilar Gumfaus, Josep (2011 EPAP-AM)

CiU

Bardolet Mayola, Albert (2011 CiU)

Sant Quirze de Besora

CiU

Basco Mascaró, Marta (2011 CiU)
Córdoba Dachs, Jordi
* *Espadaler Casellas, M. Teresa (2011 CiU)*
Masnou Pujol, Núria (2011 CiU)
Muñoz Martín, Sílvia
Parcerisas Viñas, Marta (2011 CiU)
Serra Solà, Joan Ramon (2011 CiU)
* *Vestit Villegas, M. Rosa (2011 CiU)*

ERC-AM

Batllori Asbert, Enric (2011 ERC-AM) <
* *Carrera González, Montserrat (2011 ERC-AM)*
* *Colom Codina, Pere (2011 ERC-AM)*
Curtichs Parra, Meritxell (2011 ERC-AM) >
* *Mascarella Terradellas, David (2011 ERC-AM)*
* *Vergés Pérez, M. Isabel (2011 ERC-AM)*

Sant Sadurní d'Osormort

CiU

Fàbregas Casanovas, Carme (2011 CiU)
* *Riera Santaetulària, Enric (2011 CiU)*
* *Vilarrúbia Vilar, Ramon (2011 CiU) <*

ERC-AM

Vidal Roquet, Jaume (2011 ERC-AM) >

Sant Vicenç de Torelló

ERC-AM

* Bassas Arumí, Laura (2011 ERC-AM) >
Naspleda Bassas, Núria
Sibiana Màrquez, Èric
Rosanes Font, Xavier
Pérez Tripiàna, Josefa (2011 ERC-AM) <

CiU

Amargant Paniello, Marta (2011 CiU)
Antentas Massaguer, Josep Maria
Aragón Rodríguez, Àlex
Bigas Mas, Jaume (2011 CiU)
Camps Devesa, Marta
Palma Palma, Anna (2011 CiU) <
* *Rodríguez Cruells, Maria (2011 CiU)*
* *Solà Guix, Josep Maria (2011 CiU) >*

BLOC MUNICIPAL

Barragán Canudas, Sergi
Morera Prat, Ferran
* *Oró Verdaguer, Elisabet (2011 ISV, ViB-PM)*

ISV,ViB-PM

Castells Campàs, Maria (2011 ISV,ViB-PM) <
Freixer Picas, Judit (2011 ISV,ViB-PM)
Luna Canamasas, Ramon (2011 ISV,ViB-PM)
* *Palomo Aumatell, Èric (2011 ISV,ViB-PM))*
* *Sadurní Camps, Joan (2011 ISV,ViB-PM)*
Vigué Pujol, Teresa (2011 ISV,ViB-PM) >

Santa Cecília de Voltregà

CiU

Bassas Cardona, David
Gallach Estrada, Joan (2011 CiU)
Mas Saus, Albert
* *Riqué Pladeoliva, Joan (2011 CiU)*
* *Sentmartí Escarrà, Joan (2011 CiU)*

ISC-AM

Rubia Soldevila, Eva (2011 ISC-AM)

* *Vila Suñé, Eduard (2011 ISC-AM)*

* *Vilalta Famada, Enric*

Santa Eugènia de Berga

CiU

* *Blancafort Freixas, Miquel A. (2011 CiU)*

Casassas Godayol, Jordi

Fàbrega Ortega, Elisabeth (2011 CiU)

Fàbrega Masmiquel, Iris

Noguer Babot, Joan

* *Franquesa Roca, Anna (2011 CiU)*

* *Ortega López, Joana Maria (2011 CiU) <*

* *Rovira Parés, Josep (2011 CiU)*

Sebastián Bonillo, Eva Maria (2011 CiU) >

Soler Molist, Albert (2011 CiU)

ERC-AM

* *Fuente Rovira, Jordi (2011 ERC-AM)*

Nadal Puigoriol, Roser (2011 ERC-AM) <

Nogué Roca, David

* *Pratdesaba Puigdemont, Jordi (2011 ERC-AM)*

* *Sallent Comas, Josep (2011 ERC-AM)*

Sitjes Sala, Cristina

* *Tió Pratdesaba, Filo (2011 ERC-AM) >*

Gent Gran de Santa Eugènia

* *Tañà Codinachs, Pere (2011 GGSE)*

Santa Eulàlia de Riuprimer

IpR-AM

Bertran Serra, Joan (2011 IpR-AM)

Ferrer Mayola, Joan (2011 IpR-AM) >

Rovira Montells, Xavier (2011 IpR-AM)

Sunyol Ferrer, Carles (2011 IpR-AM)

Torrente Torrents, Jordi (2011 IpR-AM) <

Torres Sancho, Àngel (2011 IpR-AM)

Verdaguer Oliver, Sílvia

CiU

Aliberch Crusellas, Maria (2011 CiU)

Bermúdez Rico, Josep (2011 CiU)

Martínez Maireles, Imma

Novellas Montmany, Josep (2011 CiU)

Sellarés Salvans, Ramon (2011 CiU)

Ureña Begara, Llum

Vilaró Tió, Jordi

Santa Maria de Besora

IpB

* *Adam Vilarrasa, Camil (2011 IpB)*

* *Rusell Armengol, Enric (2011 ISMB-AM)*

CiU

* *Coll Fàbrega, Ramon (2011 CiU)*

* *Rodas Campàs, Àngel (2011 CiU)*

Soler Torner, Ramon

ISMB-AM

* *Casademunt Esquerra, Josep Maria (2011 ISMB-AM)*

Seva

ERC-AM

* *Franquesa Santanach, Rosanna (2011 CiU-no adscrit)*

Pineda Mir, Maria Anna

* *Rierola Rovira, Xavier (2011 CiU-no adscrit)*

Soler Costa, Anna

Vila de Mas, Èric (2011 UM)

CiU

Casassas Matabacas, Teresa

Comerma Muns, Imma

Gallifa Gómez, Sara (2011 CiU-no adscrita)

Mas Sellés, Lluís

* *Orra Castany, Josep (2011 CiU-no adscrit))*

* *Palmarola Nogué, Josep (2011 CiU) >*

de los Santos Carbó, Esther

Serra Pigrau, Gemma (2011 CiU-no adscrita) <

Vilarrasa Mas, Gil

GPS

* Botey Puig, Eduard (2011 PM-I)

UM

Bartrina Antonell, Carles (2011 UM)
* Pujols Mauri, Anna Maria (2011 UM)

PM-I

* Queralt Magantó, Joan (2011 PM-I)

CUP-PA

* Costa Bassas, Betty (Isabel) (2011 CUP-PA)

Sobremunt

IpS

* Güell Vallbona, Albert
Serradell Giravent, Laia

CiU

* Casas Parés, Joaquina (2011 CiU)
* Ordeig Boladeras, Josep (2011 CiU)

IS-AM

Font Ambròs, Joan (2011 IS-AM)

Sora

CiU

* Casas Carbonell, Josep (2011 CiU)
Casellas Milà, Anna
González Cámara, Joan Josep (2011 CiU)
* Isern Terricabras, Joan (2011 CiU)
Locher Casas, Janna (2011 CiU)
* Parcerisas Camprubí, Eudald (2011 CiU)
Salarich Trabal, Josep
Teixidor Castany, Gemma

Taradell

CiU

Baucells Colomer, Jordi (2011 CiU)
* Casassas Martí, Joan (2011 CiU)
Estragués Casanovas, Santi
Garcia Español, Araceli
Lloveras Pujol, Anton (2011 CiU)
Morcillo Soler, Antoni
* Papell Coma, Rosa (2011 CiU)
Prat Barnadas, Ariadna
Santamaria Abelló, Cristina
Sañé Solagran, Lluïsa (2011 CiU)
* Verdaguer Vivet, Lluís (2011 CiU)

ERC-AM

* Clot Tor, Salvador (2011 ERC-I-AM)
* Coll Madriguera, Carme (2011 ERC-I-AM)
* Freixas Codina, Jordi (2011 ERC-I-AM)
Gómez Rescalvo, Amaia
Riera Camps, Mercè
* Rodríguez Rufart, Lluís (2011 ERC-I-AM)

SI

Baucells Alibés, Concepció (2011 SI)
Casadevall Puig, Jacint (2011 SI)
PxC (no adscrit)
Ricart Puig, Josep (2011 PxC-no adscrit)

Tavèrnoles

CiU

* Banús Puigivila, Carles (2011 CiU)
Clarà Raval, Francesca (2011 CiU)
Crous Gómez, Dani
Dòniga Fraile, Pius
Serra Malats, Xavier (2011 CiU)

TA

* Garriga Comas, Josep (2011 TAV)
De La Mora Costas, José Antonio (2011 TAV)
* Muntal Parés, Maria Pilar (2011 TAV)

ERC-AM

* Roura Tena, Joan (2011 ERC-AM)

Tavertet

CiU

Abey Palau, Joaquim (2011 CiU)
* *Ballana Garolera, Jordi*
Capdevila Cabanas, Josep
* Hervàs Luis, Lluís Ramon (2011 CiU)
* Gumí Cardona, Jordi (2011 CiU) >
* Molina Compte, Antoni (2011 CiU)
Prado Olmos, Albert
Rovira Plarromaní, Lourdes
* Vila Puigvila, Ramon (2011 CiU)

ERC-AM

Pajarols Font, Pere

PP

Serrahima Heusch, Francesc-Xavier (2011 PP) <

Tona

CiU

* *Boneu Valor, M. Lourdes (2011 CiU)*
* *Bruch Buxaderas, Sebastià (2011 CiU)*
Cuxart Ainaud, Maria del Mar
* *Espona Auferil, Miquel (2011 CiU)*
Martos Guiteras, Ester (2011 CiU)
Padrós Gómez, Carles
* Planesas Colomer, M. Rosa (2011 CiU)
Poveda Mayans, Marc
* *Salom Ges, Josep (2011 CiU)*
* *Vilamala Romeu, Jordi (2011 CiU)*

ERC

Jofre Luengo, Albert
Màrmol Homs, Olga
Senyé Sala, Pere
Sisó Vila, Núria

ICV

González Hertaux, Berta

TF

Baulenas Costa, Oriol (2011 TF)
Cilleros Coll, Miquel (2011 TF)
Cruzate Muñoz, Maria Telma (2011 TF)
* *Escrig Boixeda, Cristina (2011 TF)*
Garriga Sené, Ferran (2011 TF)
* *Picó Puig, Josep (2011 TF)*

Torelló

CiU

Francolí Casas, Carme (2011 CiU)
* *Güell Rovira, Núria (2011 CiU)*
Portús Noguera, Albert (2011 CiU)
* *Romans Sánchez, Manel (2011 CiU)*
Rosell Plajats, Jordi
Villena Aceituno, Concepció (2011 CiU)
* *Vivet i Soler, Jaume (2011 CiU)*

CUP-PA-SP

Crespi Asensio, Elena
Manrique Aumatell, Francesc
Toneu Panicot, Lluís

ERC-JPT-AM

* *Casals Prat, Jordi (2011 JPT-ERC-AM)*
Faro Basco, Berta (2011 JPT-ERC-AM) >
Lozano Victori, Xavier (2011 JPT-ERC-AM) <
* *Sabatés Padrós, Lluís (2011 JPT-ERC-AM)*

PSC-CP

Carmona López, Juan
Rivera Garcia, Francesc
* Galobardes Molera, Pere (2011 PSC-PM)
Hernández Yebra, Irene (2011 PSC-PM)

EIO-FT

* Fontserè Canadell, Marc (2011 PSC-PM)
* Forcada Rifà, David (2011 PSC-PM)

PxC

Castillo Rubio, Joan Manel (2011 PxC)
Olivares González, David (2011 PxC)
Soldevila Miró, Josep Maria (2011 PxC)

ICV-EUiA-E

Mas Illamola, Roser (2011 ICV-EUiA-E)

Vic

CiU

Arimany Manso, Josep M. (2011 CiU)

Bover Franquesa, Maria Carme

** Erra Solà, Anna (2011 CiU)*

Farrés Fabré, Xavier (2011 CiU)

Palmero, Fabiana

Pascal Capdevila, Marta (2011 CiU) >

** Rafús Isern, Josep (2011 CiU)*

Roca Bigas, Josep (Titi)

Roura Pujols, Susagna (2007 CiU)

** Rovira Costa, Montserrat (2011 CiU) <*

Sala Cuervas, David (2011 CiU)

** Serrat Callís, Antoni (2011 CiU)*

** Solà Serrabou, Àlvar (2011 CiU)*

Soldevila Garcia, Josep Ramon

** Vila d'Abadal Serra, Josep M. (2011 CiU)*

ERC-SOMVIC-AM

Balasch Pla, Maria

** Ballana González, Joan (2011 ERC-SOMVIC-AM) <*

Colomer Costa, Jaume

** Ferrer Codinachs, Gràcia (2011 ERC-SOMVIC-AM) >*

Garcia Domingo, Josep Lluís

** López Carol, Joan (2011 ERC-SOMVIC-AM)*

Tió Codina, Margarita

CAPGIREM VIC-CUP-PA

Barnolas Vilamala, Marc (2011 CUP) <

Blázquez Castell, Sara

Coma Roura, Joan

Junks Kammers, Katia

** Jurado Canadell, Laia (2011 CUP) >*

Puigivila Ylla-Català, Nil (2011 CUP) <

Rieradevall Tarrés, Georgina (2011 CUP) >

PSC-CP

Dòniga Fraile, Benjamí

Moyano Fernández, M. Luisa (2011 PSC-PM) <

** Raurell Bernadà, Jacint (2011 PSC-PM)*

PLVI

** Anglada Rius, Josep (2011 PxC-no adscrit)*

PxC

Catalán Expósito, M. Pilar (2011 PxC)

** Fuentes Linares, Joan Carles < (2011 PxC)*

Gayoso Hernández, Cristina (2011 PxC)

** Paré Subiranas, Josep Maria (2011 PxC) >*

PxC (no adscrit)

** Riera Camps, Marta (2011 PxC-no adscrita)*

VIC PER A TOTS-E

Martí Danés, Arnau

ICV-EUiA

** Tornafoch Yuste, Xavier (2011 ICV-EUiA)*

SI

Lapeira Pratdesaba, Iban (2011 SI)

Vidrà

MDC

** Aguilera Basagaña, Robert (2011 CiU)*

** Anglada Dorca, Josep (2011 CiU)*

Vilageliu Borrut, Blanca (2011 CiU)

Vivet Dot, Marta

CiU

** Fornells Font, Laura (2011 CiU)*

** Prat Casarramona, Concepció (2011 CiU)*

IpV-AM

Raurell Bassagaña, Marc

Viladrau

L'Alternativa/L'A

** Bastias Rosell, Manel (2011 L'A)*

** Bellvehí Busquets, Francesc X. (2011 L'A)*

Bosch Puig, Albert
Cantizano Baldó, Gabriel (2011 L'A)
Clopés Coll, Míriam (2011 L'A)
Gómez Pelegrín, Imma (2011 L'A)

ERC-AM

* *Bayarri Garcia, Hèctor (2011 ERC-AM)*
Feliu Portabella, Margarida
Formatjé Bancells, Maria
Rabat Bas, Josep

CiU

Argenter Tomàs, Ricard (2011 CiU)
Polo Ribas, Santiago Maria (2011 CiU) <
Tordera Homs, Jaume (2011 CiU)
Vinyeta Puntí, Josep Maria (2011 CiU) >

Vilanova de Sau

IVS-CP

Blanch Vila, Sandra
Font Font, Ivette (2011 PSC-PM)
* *Martínez Adán, Mila (2011 PSC-PM)*
Orra Boix, Carles (2011 PSC-PM)
* *Riera Comellas, Joan (2011 PSC-PM)*

CiU

* *Freixas Cuní, Josep (2011 CiU)*
Mercader Sellabona, Jordi (2011 CiU)
* *Sancho Orra, Pilar (2011 CiU)*
Vilamitjana Freixa, Èric

EMD Sant Miquel de Balenyà

UM

Vila de Mas, Èric